

15.09.2020

Kokousaika 15.09.2020 16:15 - 19:52, keskeytetty 18:10 - 18:15

Kokouspaikka Kallion virastotalo Toinen linja 4 A, nh. 1 / Sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vesikansa, Sanna	puheenjohtaja
Toijonen, Karita (etänä)	varapuheenjohtaja
Aro, Katju (etänä)	
Bergholm, Tapio (etänä)	
Bergman, Leo (etänä)	
Ehrnrooth, Cecilia (etänä)	
Heistaro, Sami (etänä)	
Hyvärinen, Maritta (etänä)	
Muurinen, Seija (etänä)	
Niinimäki, Touko (etänä)	
Niskanen, Aleksi (etänä)	
Hagman, Sandra (etänä)	varajäsen
Tuominen, Hannu	varajäsen

Muut

Jolkkonen, Juha	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Turpeinen, Leena (etänä)	terveys- ja päihdepalvelujen johtaja
Sulavuori, Maarit (etänä)	perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja
Meripaasi, Seija (etänä)	sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja
Mäki, Tiina (etänä)	hallintojohtaja
Haapala, Maija (etänä)	lakimies
Juutilainen-Saari, Jaana (etänä)	viestintäpäällikkö
Korhonen, Soili	hallintoasiantuntija
Pajari, Sampo (etänä)	talous- ja suunnittelupäällikkö
Karell, Mikael (etänä)	läsnä: 145 §, klo 17:02 - 19:01 johtava controller
Sandell, Jemina (etänä)	läsnä: 145 §, klo 17:02 - 19:01 nuorisoneuvoston edustaja
	läsnä: 144 - 156 §, klo 16:44 - 19:11, 159 §, klo 19:26 - 19:35 sekä 161 §, klo 19:39 - 19:52

Puheenjohtaja

15.09.2020

	Sanna Vesikansa	apulaispormestari 143-161 §
Esittelijät		
	Juha Jolkkonen	sosiaali- ja terveystoimialan toimia- lajohtaja 143-161 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Soili Korhonen	hallintoasiantuntija 143-161 §

15.09.2020

§	Asia	
143	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
144	Asia/2	Ilmoitusasiat
145	Asia/3	Sosiaali- ja terveystoimialan talousarvioehdotus vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2021–2023
146	Asia/4	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ym. talousarvioaloitteesta vammaisinfon perustamiseksi
147	Asia/5	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ym. talousarvioaloitteesta vammaispalvelujen sosiaalityöntekijöiden lisäämiseksi
148	Asia/6	Sosiaali ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Vesa Korkkulan ym. valtuutettujen talousarvioaloitteesta oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien ja pd-rahaman lisäämiseksi
149	Asia/7	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Anna Vuorjoen talousarvioaloitteeseen perheneuvoloiden työn vahvistamiseksi
150	Asia/8	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. talousarvioaloitteesta fysioterapeuttien palkkaamiseksi kouluihin opiskeluterveyden ja liikunnan tueksi
151	Asia/9	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Terhi Peltokorven ym. talousarvioaloitteesta koskien psykiatristen sairaanhoitajien sijoittamista yläkouluihin
152	Asia/10	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. talousarvioaloitteesta koskien heikkonäköisten ja sokeiden diabeetikoiden sokerimittauslaitteiden hankintaa
153	Asia/11	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ym. talousarvioaloitteesta omaishoidon tuen vaapaapäivien omavastuumaksujen poistamiseksi
154	Asia/12	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ym. talousarvioaloitteeseen koskien maksutonta joukkoliikennettä helsinkiläisille pienituloisille vanhuuseläkkeellä oleville
155	Asia/13	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ym. talousarvioaloitteesta koskien aikara-

15.09.2020

		jan poistoa HSL:n seniorilipusta
156	Asia/14	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Heimo Laaksosen ym. valtuutettujen talousarvioaloitteesta Malmin asukastalojen turvaamiseksi
157	Asia/15	Lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitsevien lasten avopalvelujen hankinta
158	Asia/16	Vammaisten henkilöiden työhönkuntoutuspalvelujen hankinta
159	Asia/17	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Marcus Rantalan valtuustoaloitteesta liittyen toimenpideohjelmaan ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi
160	Asia/18	Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
161	Asia/19	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

§ 143

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Sami Heistaron ja varatar- kastajaksi jäsen Katju Aron.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15.09.2020

Asia/2

§ 144 Ilmoitusasiat

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi, että käsiteltäviä ilmoitusasioita ei ole.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Soili Korhonen, hallintoasiatuntija, puhelin: 310 50517
soili.korhonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Soili Korhonen, hallintoasiatuntija, puhelin: 310 50517
soili.korhonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15.09.2020

Asia/3

§ 145

Sosiaali- ja terveystoimialan talousarvioehdotus vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2021–2023

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja johtava controller Mikael Karell olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sosiaali- ja terveystoimialan ehdotus talousarvioksi vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2022-2023
- 2 Sosiaali- ja terveystoimialan tilankäyttöohjelma
- 3 Irtaimen omaisuuden hankinnat
- 4 Vuoden 2021 talousarvioehdotuksen raami sekä laatimishojeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää hyväksyä liitteen 1 mukaisen ehdotuksen sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2021 talousarvioksi ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaksi.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päättää merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimishojeet (liite 4).

Esittelijän perustelut

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI1880001200052430
Alv.nro
FI02012566

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja johtava controller Mikael Karell ovat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Sosiaali- ja terveystoimialan talousarvion laadintaa ohjaavat kaupunginhallituksen 24.8.2020 päättämät kannanotot:

”Raamin lähtökohtina ovat kaupunkistrategian taloustavoitteiden mukaisesti käyttötalousmenoja mitoittava tavoite ja investointitason mitoittaminen rahoituksellisesti kestäväälle tasolle. Lisäksi raamin lähtökohtana ovat tuoreimmat verotuloennusteet vuosille 2020–2024, joissa on otettu huomioon koronaepidemian vaikutukset yleiseen taloustilanteeseen.

Kaupunkitasoisen käyttötalouden toimintamenojen kokonaisraamin määrittää väestönkasvuun, kustannustason nousuun ja tuottavuuden parantamiseen perustuva laskelma. Lauta- ja johtokuntien talousarvioehdotuksille ei osoiteta toimialakohtaista raamia, mutta talousarvioehdotusten yhteensovitus tehdään kaupunkitasoisen kokonaisraamin puitteissa. Toimintamenojen kasvua kohdennetaan erityisesti peruspalveluihin, joissa väestönkasvu suorimmin lisää kustannuksia. Vuoden 2021 talousarvion valmistelussa toimintamenojen kasvun kohdentamisessa tullaan lisäksi huomioimaan toiminnot, joihin kohdistuu koronapandemian seurauksena erityisiä kustannuspaineita vuonna 2021.

Lauta- ja johtokuntien talousarvioehdotusten tulee perustua strategian taloustavoitteisiin sekä laskelmiin, joista ilmenevät väestönkasvun ja toimintaympäristön muutosten vaikutukset asiakas- ja suoritemääriin. Toimialojen laskelmien perusteella mahdollistetaan kaupunkistrategian mukainen toimintamenojen kohdentaminen. Ikäryhmäkohtaisiin väestömääriin sidonnaiset menot muodostavat noin kaksi kolmasosaa kaupungin toimintamenoista, mikä tarkoittaa vastaavaa painotusta strategiatavoitteen mahdollistaman kaupunkitasoisen toimintamenojen kasvun kohdentamisessa, ikäryhmäkohtaiset väestöennusteet huomioon ottaen.

Investointien talousarvioehdotusten lähtökohtana tulee olla rakennetun omaisuuden käyttökelpoisuuden, turvallisuuden ja terveellisyuden varmistaminen, kaupungin kasvun edellytysten varmistaminen panostamalla asuntotuotantotavoitteen ja elinkeinoelämän edellyttämiin investointeihin sekä jo tehtyjen toteutus sopimusten ja veloitteiden täyttämisen edellyttämät investoinnit.

Lauta- ja johtokuntien tulee talousarvioehdotuksissaan kiinnittää huomiota tulojen kerryttämiseen suhteessa menojen kasvuun. Lauta- ja johtokuntien tulee sisällyttää talousarvioehdotuksiinsa asiakas- ja suoritemäärien sekä yksikkökustannusten kehitys vuosina 2019–2023 huo-

15.09.2020

mioiden, että kaupunkistrategian mukaisesti Helsinki tavoittelee yksikkökustannuksissa muiden suurten kaupunkien keskiarvoa palveluissa, joissa yksikkökustannukset ovat muita suuria kaupunkeja korkeammat.

Kaupunkistrategia on kaupungin keskeisin toimintaa ohjaava asiakirja ja johtamisen väline. Kaupunkistrategiaa toteutetaan päivittäisessä toiminnassa erityisesti talousarvion, käyttösuunnitelman ja ennusteiden avulla. Sitovien toiminnallisten tavoitteiden tulee perustua kaupunkistrategiaan. Toimialojen tulee sitovia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita asettaessaan kiinnittää huomiota siihen, että tavoitteet ovat toimialatoiminnasta merkittäviä ja antavat riittävän kuvan toimialan toiminnasta.”

Sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2021 talousarviota laaditaan poikkeuksellisen epävarmuuden aikana. Arviot koronaviruksen kustannuksista ja tulomenetyksistä ovat parhaimmillaan vain karkeita ja suuntaa-antavia. Talouteen liittyvät riskit ovat merkittävät. Koronapandemian aiheuttamalla terveydellisellä, taloudellisella ja sosiaalisella kriisillä saattaa olla ennakoimattomia vaikutuksia, jotka ovat uhka sekä helsinkiläisten tulevien vuosien terveydelle ja hyvinvoinnille että kaupungin taloudelle usean vuoden ajan.

Hallituksen ohjelmassa Osallistava ja osaava Suomi – sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta (10.12.2019) julkisen talouden kestävyteen pyritään muun muassa palvelutuotannon tuottavuuden ja vaikuttavuuden parantamisella. Hallitusohjelma ja hallituksen linjaus kesäkuussa 2020 sisältää uudistuksen, jossa sosiaali- ja terveystoimien järjestäminen kootaan kuntaa suuremmille itsehallinnollisille alueille. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus sisältää Uudenmaan erillisratkaisun, jossa sovellettaisiin sote-maakuntiin pohjautuvaa perusratkaisua lukuun ottamatta Helsinkiä ja HUS-maakuntayhtymää. Erillisratkaisussa Helsinki vastaisi itse sosiaali- ja terveystoimien sekä pelastustoimen järjestämisestä. Muut Uudenmaan itsehallinnolliset alueet olisivat Länsi-Uusimaa, Keski-Uusimaa, Itä-Uusimaa sekä Vantaan ja Keravan yhteisalue.

Sote-tehtävien rahoitus noudattaisi alueella valtakunnallista mallia ja HUS-maakuntayhtymä saisi rahoituksen sote-maakunnilta perussopimuksessa sovitulla perusteilla. Uudenmaan sote-maakunnilla ja Helsingin kaupungilla olisi ensisijainen palvelujen järjestämisvastuu. HUSin lailla säädetty järjestämisvastuu koskisi muun muassa vaativaa ja yliopistosairaalatehtävän edellyttämää erikoissairaanhoidon ja sen järjestämiseksi tarpeellista muuta erikoissairaanhoidon, kiireellistä sairaanhoidon ja eräitä muita tehtäviä (esimerkiksi ensihoito ja varautuminen) sekä sitä erikoissairaanhoidon, jota näiden ylläpitämiseksi tarvitaan.

Lisäksi Uudenmaan sote-maakunnat, Helsinki ja HUS laatisivat järjestämissopimuksen niiden sote-palvelujen järjestämisestä, joita ei erikseen lainsäädännöllä osoiteta HUSille. Erillisessä Uusimaa-laissa säädettäisiin Helsingin kaupungin talouden eriyttämisestä soten ja pelastustoimen osalta. Sote-uudistukseen liittyen sote-toimialalle on myönnetty valtionavustusta kahteen hankkeeseen, jotka ovat Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma (2020–2022) ja Rakenneuudistus (2020–2021). Helsinki sai sosiaali- ja terveysministeriön valtionavustuksena Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaan 6,6 milj. euroa ja Rakenneuudistukseen 12,1 milj. euroa. Toimiala osallistuu mahdollisesti myös eräisiin muihin valtionavustuksella tuettuihin hankkeisiin.

Samanaikaisesti tavoitteena on, että Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat kaikilta osin kilpailukykyisiä. Riippumatta sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen etenemisestä palveluja uudistetaan määrätietoisesti sellaisiksi, jotka helsinkiläiset haluavat jatkossakin valita. Tämä saavutetaan jatkamalla palvelujen ja palvelurakenteen uudistamista ja huolehtimalla asiakaskokemukseltaan ja saatavuudeltaan sekä saavutettavuudeltaan hyvistä, vaikuttavista ja laadukkaista monipuolisista palveluista sekä asianmukaisista toimitiloista. Muutoksessa myönteinen henkilöstökokemus edellyttää henkilöstön osaamisen jatkuvaa kehittämistä ja itseohjautuvuutta tukevaa valmentavaa johtamista.

Esitys vuoden 2021 talousarvioksi

Esitys sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2021 talousarvioksi ja vuosien 2022–2023 taloussuunnitelmaksi on tämän asian liitteenä 1.

Menot 1000e	TP 2019	TA 2020	Raami 2021	Muutos, 1000 e	Muutos %
Sote yhteensä	-2 164 047	-2 223 817	-2 284 128	60 311	+ 2,71 %
Sosiaali- ja terveys- palvelut	-1 429 783	-1 500 417	-1 519 665	19 248	+1,28 %
Toimeentulotuki	-13 531	-14 600	- 15 000	400	+ 2,74 %
Vastaanottokeskukset ja valtion korvaamat maahanmuuttopalvelut	- 15 884	-13 500	-13 000	-500	-3,70 %
Apotti	-14 326	-29 600	-41 142	11 542	+38,99 %
HUS-kuntayhtymä	-690 523	-665 700	-695 321	29 621	+4,44 %

Sosiaali- ja terveystoimen talousarvioesitys on tehty kaupunginhallituksen linjaamien talousarvion noudattamisohjeiden ja kaupunginvaltuuston 27.9.2017 hyväksymän kaupunkistrategian 2017–2021 mukaisesti.

Kaupunginhallituksen 17.8.2020 päätöksen mukaisesti kaupungin toimintamenojen kasvuprosentti voi olla enintään 2,54 % verrattuna vuoden 2020 talousarvioon. Kaupungin menoraamin pohjaluvussa on huomioitu vuoden 2020 alentunut peruspalvelujen hintaindeksi 1,7 %, jolloin toimintamenojen kasvuvara vuodelle 2021 on 0,86 % vuoden 2020 talousarviosta.

Sosiaali- ja terveystoimen talousarvioehdotuksessa vuodelle 2021 ei ole kokonaismenoissa tai kokonaistuloissa huomioitu koronapandemian suoria tai epäsuoria (kuten hoito- ja palveluvelka) kustannusvaikutuksia. Koronapandemian vaikutuksiin toimintamenoihin ja toimintatuloihin tulee varautua talousarvion valmistelussa kaupunkitasoisesti.

Sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2021 kokonaismenoraami on 2 284,1 milj. euroa.

Sosiaali- ja terveystoimialan menojen kokonaisraami kasvaa sosiaali- ja terveyslautakunnan ehdotuksessa 2,71 % (60,3 milj. euroa) vuoden 2020 talousarviosta, missä merkittävimmät tekijät ovat sosiaali- ja terveyspalvelujen kasvu 19,2 milj. eurolla, HUS-kuntayhtymän maksuosuuden kasvu 29,6 milj. eurolla ja Apotin laskutusosuuden kasvu 11,5 milj. eurolla. Sosiaali- ja terveyspalvelujen menoraami kasvaa ehdotuksen mukaan siis 1,28 %. Kaupungin kokonaistuottavuustavoite on 0,5 %, mutta sosiaali- ja terveyspalvelujen talousarvioehdotus on laadittu 1,0 % tuottavuustavoitteella.

HUSin menoraami kasvaa 4,44 % vuoden 2020 talousarviosta. Ehdotuksessa on huomioitu vuoden 2020 Helsingin ja HUSin talousarvio-määrärahojen ero ja kohdennettu HUSin talousarviokohdalle 22 milj. euroa lisämäärärahaa talousarvioerojen kattamiseksi. Kaikkiaan HUSin talousarviokohta kasvaa 29,6 milj. eurolla.

Apotin talousarviokohdan menolisäykset ovat Apotin laskutusosuuksien kasvuun perustuvia, joihin sosiaali- ja terveystoimi ei suoraan voi omilla toimillaan vaikuttaa. Apotin käyttöönotto siirtyi koronapandemian vuoksi vuodelle 2021, minkä vuoksi Apotin talousarviokohdan menosäästön arvioidaan olevan noin 9,4 miljoona euroa vuonna 2020. Vastaavaa varasta ei kohdenneta vuonna 2021 Apotin talousarviokohdalle, vaan se huomioidaan keskitetysti kaupunkiyhteisessä koronavarauksessa.

Sosiaali- ja terveystoimen keskeiset strategiset painopisteet, sitovat toiminnalliset tavoitteet, muut toiminnalliset tavoitteet, määrälliset tavoitteet sekä yksikkökustannusten kehitys ovat esitetty liitteessä 1.

Kaupunginhallituksen 17.8.2020 päätöksen mukaisesti vuoden 2020 talousarviomäärärahojen taso tarkistetaan vastaamaan tuoreimpia ennusteita kustannustason muutoksesta (peruspalvelujen hintaindeksi) ja väestönkasvusta kaupunkistrategiassa sovitulla tavalla talousarviovalmistelun edetessä. Sosiaali- ja terveystoimialan palvelukokonaisuuksien tarkemmat suunnitelmat palvelujen järjestämiseksi ja tuottamiseksi valmistellaan käyttösuunnitelman laadinnan yhteydessä syksyllä 2020.

Investoinnit

Kaupungin 10-vuotisen investointiohjelman suunnittelun lähtökohtana on vuotuinen kokonaisinvestointitaso noin 780 milj. euroa. Heikentyneen taloudellisen tilanteen vuoksi kymmenvuotista investointiohjelmaa on päivitetty ja vuotuinen investointitaso on keskimäärin 73 milj. euroa alempi kuin vuoden 2020 talousarvion investointiohjelman taso.

Taloussuunnitelmakaudella lainakanta kasvaa raamin investointiohjelman mukaisesti siten, että vuoden 2023 lopussa lainakanta on noin 2 800 euroa/asukas.

Kaupunkitasolla on linjattu, että toimialojen ja liikelaitosten tulee laatia tilankäyttöohjelmat ja niiden tehostamissuunnitelmat. Suunnitelma sisältää myös poistuvat tilat ja sosiaali- ja terveystoimi on laatinut priorisoidun 10-vuotissuunnitelman tulevista investoinneista. Sosiaali- ja terveystoimialan tilankäyttöohjelma on liitteenä 2.

Irtain käyttöomaisuus

Sosiaali- ja terveystoimialan ehdotus irtaimen omaisuuden raamiksi on 8,79 milj. euroa, mikä on 10,66 milj. euroa kuluvan vuoden irtaimen omaisuuden raamia pienempi. Irtaimen omaisuuden raamin pieneneminen johtuu muun muassa kaupunkiyhteisesti perustettavan ICT-infran ja perustietotekniikan yksikön (digitaalinen perusta) perustamisesta kaupunginkansliaan. Jatkossa toimialat kirjaavat kaikki digitaalisen perustan investoinnit ja toimialoilta kaupunginkansliaan siirtyvien henkilöiden palkkakustannukset sisäisinä palvelujen ostoina. Irtaimen omaisuuden hankinnat ovat liitteenä 3.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

1 Sosiaali- ja terveystoimialan ehdotus talousarvioksi vuodelle 2021 ja

15.09.2020

Asia/3

-
	taloussuunnitelmaksi vuosille 2022-2023
2	Sosiaali- ja terveystoimialan tilankäyttöohjelma
3	Irtaimen omaisuuden hankinnat
4	Vuoden 2021 talousarvioehdotuksen raami sekä laatimishojeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15.09.2020

Asia/4

§ 146

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ym. talousarvioaloitteesta vammaisinfon perustamiseksi

HEL 2020-003281 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jonna Weckström, vammaisten sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 89545
jonna.weckstrom(a)hel.fi
Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, vammais-infon perustaminen, Rantanen Mari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ja 16 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään vammaisinfon perustamista. Ehdotuksen mukaan palvelu tulisi saada yhdestä numerosta ja kaikille asiakkaille pitäisi antaa tietoa samalla tavalla.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että vammaisinfo voi olla tarpeellinen palvelu jatkossa, mutta vuonna 2021 sitä ei ole mahdollista toteuttaa talousarvioehdotuksen puitteissa.

Vammaisten sosiaalityö

Sosiaalihuollon asiakaslain mukaan asiakkaalle annetaan hänen tilanteeseensa sopivassa laajuudessa neuvontaa, ohjausta ja tietoa palvelujen eri vaihtoehtoista ja vaikutuksista sekä asiakkaan oikeuksista.

Vammaistyö on sosiaalityön erityispalvelu ja edellyttää laajaa tietämystä erityislakien soveltamisesta ja ensisijaisten lakien sisällöstä. Vammaispalvelulaki ja laki kehitysvammaisten erityishuollosta ovat toissijaisia lakeja ja tulevat sovellettaviksi, kun ensisijaisen lainsäädännön palvelut eivät ole vammaiselle henkilölle riittäviä ja sopivia. On tärkeää että vammaispalvelujen neuvonnasta ja ohjauksesta vastaavat henkilöt ovat myös perehtyneet vammaispalvelujen prosesseihin ja päätöksenteon perusteisiin. Tällöin asiakkaan asiaan osataan todennäköisimmin vastata jo ensimmäisen puhelun aikana. On myös tärkeää, että jo ensimmäisen puhelun aikana työntekijä osaa selvittää olennaiset ja riittävät tiedot asiakkaan tilanteesta ja sen kiireellisyydestä. Oleellinen osa ohjausta ja neuvontaa on myös ensiarvion tekeminen. Jo ensimmäisessä puhelussa työntekijä arvioi, tuleeko asiakkaan asiaan reagoida välittömästi, saman päivän aikana vai seitsemän arkipäivän aikana.

Nykytilanne

Tällä hetkellä vammaispalvelujen neuvonta ja ohjauspalvelu toimii puhelimitse kello 8.15–16. Puhelimeen vastaavat toimistosihteerit muiden töidensä ohella eri puolella kaupunkia. Palvelussa ei ole erillistä neuvontapistettä, eikä siellä voi vieraila.

Vammaispalvelujen sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat sijoittuvat alueellisiin toimipisteisiin sekä perhekeskuksiin tai terveys- ja hyvinvointikeskuksiin. Henkilöstömitoitus ei tällä hetkellä mahdollista vammaispalvelun ammattilaisten osallistumista pelkästään neuvonta-, ohjaus- ja tiedotustyöhön. Nykyiset monitoimitilat eivät mahdollista perinteisiä puhelinaikoja. Kun asiakas jättää viestin vastaajaan, sosiaalityöntekijä soittaa takaisin ollessaan vapaana muusta asiakastyöstä.

Arvio kustannusvaikutuksista

Erillisen ja päätoimisen vammaisinfon perustaminen asiakkaiden ohjausta, tiedottamista ja neuvontaa varten edellyttäisi kolmen uuden sosiaaliohjaajan palkkaamista, mikä ei ole mahdollista vuoden 2021 talousarvioehdotuksen puitteissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Vammaispalvelut ovat palveluita, joiden tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenver-

taisenä yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä.

Asiakkaiden riittävä ja ajantasainen tiedottaminen, ohjaus ja neuvonta sekä työntekijöiden saavutettavuus tukevat tätä tavoitetta."

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ja neljän muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien vammais-infon perustamista. Aloitteessa esitetään, että palvelu saadaan yhdestä numerosta ja kaikille asiakkaille annetaan tietoa samalla tavalla.

Lausuntoa on pyydetty 23.9.2020 mennessä. Aloitteeseen on pyydetty myös vammaisneuvoston lausunto.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jonna Weckström, vammaisten sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 89545
jonna.weckstrom(a)hel.fi
Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, vammais-infon perustaminen, Rantanen Mari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15.09.2020

Asia/5

§ 147

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ym. talousarvioaloitteesta vammaispalvelujen sosiaalityöntekijöiden lisäämiseksi

HEL 2020-003279 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jonna Weckström, vammaisten sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 89545
jonna.weckstrom(a)hel.fi
Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, vammaispalvelujen sosiaalityöntekijöiden lisääminen, Rantanen Mari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ja kolmen muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että sosiaalityön resursseja vammaistyössä tarkastellaan ja sosiaalityöntekijöiden määrää lisätään siten, että he pystyvät palvelemaan asiakkaita ripeästi, yksilöllisesti ja laadukkaasti.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että vammaisten sosiaalityön vahvistamista on tarpeen pyrkiä toteuttamaan talousarvion puitteissa.

Vammaispalvelun sosiaalityö

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
F11880001200052430
Alv.nro
FI02012566

15.09.2020

Vammaispalvelut ovat oma erityisosaamista edellyttävä sosiaalityön kokonaisuutensa. Vammaispalveluiden sosiaalityöntekijät toimivat vammaisuuteen liittyvän sosiaalisen näkökulman erityisasiantuntijoina erilaisissa yhteistyötiimeissä ja -verkostoissa. Vammaisten ihmisten elämäntilanne erilaisine toimintakyvyn rajoitteineen vaatii työntekijältä perehtyneisyyttä kyseiseen erityislainsäädäntöön sekä yleis- ja erityispalveluiden ja sosiaaliturvaetuuksien hyvää tuntemusta. Toisaalta vammaisilla asiakkailla on myös päihde- ja mielenterveysongelmia, perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa ja muita sosiaalisia ongelmia, joiden osalta vammaissosiaalityöntekijät työskentelevät yhdessä asiakkaiden, heidän perheidensä ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Vammaispalvelujen asiakassuhteet ovat usein luonteeltaan pitkäkestoisia.

Muutokset vammaispalvelujen sosiaalityössä

Vammaispalvelujen sosiaalityö on ollut suurten muutospaineiden alla viimeiset vuodet. Muutokset vammaispalvelulaissa, kehitysvammalaisissa sekä sosiaalihuoltolaissa ovat tuoneet uusia ja vaativia työtehtäviä (mukaan lukien itsemääräämisoikeuden rajoittamista koskevat päätökset). Perustoimeentulotuen siirtyessä Kelaan siirtyi vammaisten henkilöiden ja heidän perheidensä täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemusten käsittely vammaissosiaalityöhön. Asumisen laitospainoitteisuutta on purettu ja uusia avohuollon palveluja on kehitetty. Uudenlaiset palvelumuodot sekä jatkuvasti kehittyvät työskentelytavat asettavat haasteita työntekijöiden osaamiselle sekä ajankäytölle. Tulee myös huomioida, että muusta maasta poiketen Helsinki muodostaa oman erityishuoltopiirinsä, jolloin Helsingin kaupungin vammaissosiaalityössä sosiaalityöntekijän tehtäviin kuuluu sellaisia työtehtäviä, jotka muutoin ostetaan erityishuoltopiireiltä.

Sosiaalityöntekijöiden määrä ja muutoksen arvioidut kustannusvaikutukset

Tällä hetkellä vammaispalvelujen sosiaalityössä on yhteensä 32 sosiaalityöntekijää. Työntekijöillä on keskimäärin noin 190 asiakasta. Vammaispalvelujen sosiaalityössä on tehty 2019–2020 selvitys sosiaalityöntekijöiden muuttuneista työtehtävistä sekä työn haasteista. Selvityksessä nousi esiin, että vammaispalvelujen sosiaalityön voimavaroja tulisi pyrkiä vahvistamaan 10 sosiaalityöntekijällä. Tätä pyritään asteittain toteuttamaan perhe- ja sosiaalipalveluissa sekä sisäisin työjärjestelyin että mahdollisin vakanssilisäyksin talousarvion puitteissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Vammaispalvelut ovat palveluita, joiden tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisu-

15.09.2020

den aiheuttamia haittoja ja esteitä. Vammaispalvelujen riittävä resursointi mahdollistaa osaltaan tavoitteen toteutumisen."

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ja kolmen muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien sosiaalityöntekijöiden määrän lisäämistä vammaispalveluihin. Aloitteessa esitetään, että Helsinki tarkastelee vammaissosiaalityön resurssit ja lisää vammaistyöhön sosiaalityöntekijöitä siten, että he pystyvät palvelemaan asiakkaita ripeästi, yksilöllisesti ja laadukkaasti.

Lausuntoa on pyydetty 23.9.2020 mennessä. Aloitteeseen on pyydetty myös vammaisneuvoston lausunto.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jonna Weckström, vammaisten sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 89545
jonna.weckstrom(a)hel.fi
Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, vammaispalvelujen sosiaalityöntekijöiden lisääminen, Rantanen Mari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15.09.2020

Asia/6

§ 148

Sosiaali ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Vesa Korkkulan ym. valtuutettujen talousarvioaloitteesta oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien ja pd-raham lisäämiseksi

HEL 2020-003271 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Hanna Viitala, perhepalvelujen johtaja, puhelin: 310 50048
hanna.viitala(a)hel.fi
Tuula Salmivaara-Pesonen, kouluterveydenhuollon päällikkö, puhelin: 310 46013
tuula.salmivaara-pesonen(a)hel.fi
Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 22410
mika.porvari(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Vesa Korkkulan talousarvioaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa seuraavan lausunnon valtuutettu Vesa Korkkulan ja 11 muun valtuutetun talousarvioaloitteeseen:

"Aloitteessa esitetään, että oppimisen ja koulunkäynnin yleisen, tehostetun ja erityisen tuen resurssien ja koulujen positiivisen erityiskohtelun parantamiseksi varataan ensi vuoden talousarvioon 10 miljoonan euron suuruinen määräraha.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä positiivisen erityiskohtelun kehittämistä, sillä niiden kautta pystytään tarjoamaan tehokkaasti palveluita, jotka vastaavat oppilaiden

yksilöllisiin tarpeisiin. Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa, että oppimisen ja koulunkäynnin tukea sekä positiivista erityiskohtelua kehitetään sosiaali- ja terveystoimialalla kaupunkistrategian mukaisesti ja talousarvioraamin puitteissa.

Positiivinen erityiskohtelu kouluissa

Positiivisesta erityiskohtelusta (positive discrimination, pd) on säädetty yhdenvertaisuuslaissa. Positiivinen erityiskohtelu määritellään laissa sellaisena oikeasuhtaisena erilaisena kohteluna, jonka tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen tai syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäiseminen tai poistaminen. Positiivinen erityiskohtelu voidaan mahdollistaa kouluissa esimerkiksi oppimisen ja koulunkäynnin tuen kautta. Oppimisen ja koulunkäynnin tuesta on säädetty perusopetuslaissa.

Positiivinen erityiskohtelu sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuki ovat näkyvässä roolissa myös Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021. Tästä esimerkkinä eriarvoisuuden vähentämiseen ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn tähtäävän Mukana-ohjelman toimenpiteissä mainitut oppimisen tukeminen toisella asteella, ulkomaalaistaustaisten oppimisedellytysten kehittäminen sekä koulupoissaoloihin puuttuminen ja koulukeskeytysten ennaltaehkäisy.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan näkemys

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki sekä oppilaiden positiivinen erityiskohtelu kuuluvat ensisijaisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastualueeseen. Sosiaali- ja terveystoimiala voi vaikuttaa oppilaiden positiiviseen erityiskohteluun pääsääntöisesti oppilashuollon kautta. Yksilöllisellä oppilashuollolla, kuten kouluterveydenhuollon palveluilla, voidaan täydentää oppilaan saamaa yleistä, tehostettua tai erityistä tukea.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että oppilailla on mahdollisuus saada tarvitessaan perusopetuslain mukaista yleistä, tehostettua ja erityistä oppimisen ja koulunkäynnin tukea, joka vastaa paremmin oppilaiden yksilöllisiin tarpeisiin. Mitä aikaisemmin oppilas saa tukea, sitä paremmin vältetään vaikeuksien lisääntyminen ja kasautuminen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää, että oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä positiivisen erityiskohtelun kehittämistä ja edistämistä jatketaan sosiaali- ja terveystoimialalla kaupunkistrategian mukaisesti ja toimialan vuoden 2021 talousarvioraamin puitteissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki sekä positiivinen erityiskohtelu, mahdollistavat oppilaiden yksilöllisten tarpeiden huomioimisen. Yksilöllisen tuen kautta on mahdollista taata oppilaille yhdenvertaisemmat mahdollisuudet oppimiseen ja kouluttautumiseen sekä ehkäistä tai lievittää syrjinnästä ja syrjäytymisestä johtuneita haittoja."

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Vesa Korkkulan ja 11 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien ja pd-rahamen lisäämistä. Aloitteessa esitetään, että oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien sekä positiivisen erityiskohtelun parantamiseksi varataan vuoden 2021 talousarvioon 10 miljoonan euron suuruinen määräraha.

Lausuntoa on pyydetty 23.9.2020 mennessä. Aloitteeseen on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Hanna Viitala, perhepalvelujen johtaja, puhelin: 310 50048
hanna.viitala(a)hel.fi

Tuula Salmivaara-Pesonen, kouluterveydenhuollon päällikkö, puhelin: 310 46013
tuula.salmivaara-pesonen(a)hel.fi

Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 22410
mika.porvari(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Vesa Korkkulan talousarvioaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15.09.2020

§ 149

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Anna Vuorjoen talousarvioaloitteeseen perheneuvoloiden työn vahvistamiseksi

HEL 2020-003299 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin
jarkko.luusua(a)hel.fi
Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi
Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
jarkko.luusua(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, perheneuvoloiden työn vahvistaminen, Vuorjoki Anna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Anna Vuorjoelle ja 12 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta:

"Aloitteessa esitetään, että perheneuvolaan tulee päästä kaikilla alueilla kahden viikon sisällä yhteydenotosta. Lisäksi arviointijakson jälkeen hoidon tulee jatkua ilman odotusta, ellei taukoon ennen hoitoa ole perheen tilanteeseen liittyvää perusteltua syytä. Lisäksi aloitteessa esitetään, että talousarvioon 2020 varataan riittävä määräraha perheneuvolan vakanssien lisäämiseksi, jotta tämä tavoite voidaan saavuttaa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että erityisesti etelän alueella on lisääntynyt perheneuvolan palvelujen tarve väestömäärän kasvusta johtuen. Muilla alueilla palvelujen saatavuus on hyvä. Palvelun saatavuutta on parannettu selkeyttämällä asiakkaaksi tuloa. Palvelujen sisältöjä kehitetään perhekeskusmallia vahvistamalla sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteistyöllä. Vuoden 2021 talousarvioehdotus ei mahdollista uusien vakanssien perustamista.

Asiakkaaksi tulo ja palvelun saatavuus

Perheneuvolan asiakkaaksi hakeutumisen helpottamiseksi ja selkeyttämiseksi perheneuvolaan on tultu 1.4.2020 alkaen koko Helsingissä lapsiperheiden sosiaalineuvonnan puhelinpalvelun tai sähköisen asioinnin kautta. Lapsiperheiden sosiaalineuvonnassa sosiaaliohjaajat aloittavat tilanteen ja tuen tarpeen kartoituksen sekä arvioivat tilanteen kiireellisyyden. Samassa palvelussa arvioidaan myös lapsiperheiden sosiaaliohjauksen sekä lapsiperheiden kotipalvelun tarvetta.

Perheneuvolan palvelua tarvitseville varataan ensiaika, joka pyritään järjestämään 1–4 viikon sisällä yhteydenotosta. Kriisiytyneissä tilanteissa perheneuvolan aika on järjestetty 1–2 viikon sisällä. Etelän perheneuvolassa ensiaika on ollut ajoittain tarjolla vasta 5–6 viikon sisällä. Ensiaika viivästyy varsin usein paitsi palvelun ruuhkautumisen vuoksi myös siksi, että asiakkaat eivät ota vastaan ensimmäistä tarjottua aikaa tai peruvat tai siirtävät aikaa.

Ensikäynneillä (1–3 käyntiä) kartoitetaan perheen tilanne ja tuen tarve moniammatillisesti perheen kanssa ja tarjotaan ensimmäisiä interventioita tilanteeseen. Tämä on osoittautunut riittäväksi avuksi 20–30 %:lle asiakkaista. Pitkäkestoisempi työskentely sitä tarvitseville jatkuu ensikäyntien jälkeen kolmen kuukauden sisällä. Kriisiytyneissä tilanteissa työskentely on pyritty järjestämään mahdollisimman viiveettömästi.

Toimet palvelun saatavuutta parantamiseksi

Perheneuvolan palvelun kasvaneeseen kysyntään on vastattu syksyllä 2019 ja alkuvuodesta 2020 ennen koronatilanneesta johtuneita muutoksia muun muassa lisäämällä runsaasti ryhmämuotoista toimintaa ja avoimia teemailtoja (esimerkiksi uhmaikä, uusperhe, lapsen sosiaaliset taidot). Asiakkaita on ohjattu muuta työskentelyä odottaessa ja sen rinnalla myös verkosta löytyviin palveluihin.

Ruuhkautunein alue on etelän alue, jonne on siirretty työntekijäresursseja toisilta alueilta sisäisin siirroin. Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehittämisessä on varattu 500 000 euroa alle 13-vuotiaiden hoidollisten palvelujen vahvistamiseen. Tällä summalla palkattava henkilöstö tullaan sijoittamaan väliaikaisesti etelän perheneuvolaan paik-

kaamaan väestömäärän kasvusta johtuvaa palvelutarvetta. Seuraavina vuosina Kampin perhekeskuksen kasvatus- ja perheneuvonnan voimavaroja pyritään vahvistamaan talousarvion sallimissa puitteissa.

Perheneuvola osana muita palveluita

Kasvatus- ja perheneuvonta, kuten muutkin sosiaalihuoltolain mukaiset lapsiperheiden palvelut, ovat osaltaan lasten ja nuorten mielenterveys-työtä vahvistamassa vanhemmuutta ja perheiden ihmissuhteita. Lasten ja nuorten mielenterveyspulmien tunnistamiseen ja tarttumiseen tarvitaan laaja-alaista yhteistyötä sosiaalihuollon, terveydenhuollon, kasvatuksen ja koulutuksen sekä vapaa-ajan toiminnan kesken. Meneillään oleva lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalveluiden kehittäminen on merkittävä tärkeä askel tämän yhteistyön kehittämisessä. Hyvän lähtökohdan tälle antaa Helsingissä koko ajan vahvistuva perhekeskustoimintamalli.

Toimien yhteys strategiaan ja käyttösuunnitelmaan

Toteutetut ja suunnitellut toimet perheneuvolan työn vahvistamiseksi ovat linjassa Helsingin kaupunkistrategian hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden kanssa. Perheneuvolassa edistetään strategian mukaisesti lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia sekä omana palveluna että perhekeskusmallin kautta yhteistyössä muiden palveluiden kanssa. Perheneuvola on myös osa perheiden matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja ja ollut aktiivisesti mukana vuoden 2020 käyttösuunnitelman mukaisessa lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen kehittämisessä. Ryhmätoiminnan lisääminen ja resurssien uudelleenjärjestäminen ovat linjassa käyttösuunnitelman palvelujen saatavuuden parantamisen kanssa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Perheneuvolan palvelut kohdistuvat ja ovat tarjolla kaikille helsinkiläisille lapsiperheille. Maksuttomat julkisin varoin tuotetut perheneuvolan palvelut mahdollistavat myös pienituloisten käyttää palveluita.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa Anna Vuorjoen sekä 12 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta perheneuvoloiden työn vahvistamiseksi. Aloitteessa ehdotetaan, että perheneuvolaan tulisi päästä kahden viikon sisällä yhteydenotosta ja että hoidon tulisi jatkua arviointijakson jälkeen tauotta. Tätä varten he ehdottavat riittäviä määrärahoja tämän varmistamiseksi.

Lausuntoa on pyydetty 23.9.2020 mennessä.

15.09.2020

Asia/7

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin
jarkko.luusua(a)hel.fi
Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi
Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
jarkko.luusua(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, perheneuvoloiden työn vahvistaminen, Vuorjoki Anna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15.09.2020

Asia/8

§ 150

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. talousarvioaloitteesta fysioterapeuttien palkkaamiseksi kouluihin opiskeluterveyden ja liikunnan tueksi

HEL 2020-003290 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Laura Pikkarainen, johtajalääkäri, puhelin: 310 42617
laura.pikkarainen(a)hel.fi
Tuija Arvo, fysioterapian ylihoitaja, puhelin: 310 50223
tuija.arvo(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, fysioterapeutin virkoja kouluihin opiskeluterveyden ja liikunnan tueksi, Karhuvaara Arja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ja kolmen muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että kaupunki varaa vuoden 2021 budjettiin rahaa pilottikokeiluun, jossa palkataan fysioterapeutteja kolmen suurpiirin alueen kouluille opetuksen ja opiskeluterveydenhoidon tueksi, motoristen taitojen ja liikumisen lisäämiseksi sekä painonhallinnan ja tuki- ja liikuntaelin vaivojen ennaltaehkäisemisen tueksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei kannata vuoden 2021 budjettiin rahaa pilottikokeiluun fysioterapeuttien palkkaamiseksi. Lasten ja nuorten liikumiseen liittyviä terveyden ja hyvinvoinnin ongelmia on huomioitu so-

siaali- ja terveystoimen lapsiperheiden sekä kasvatus- ja koulutustoit-
men palvelujen sisällöissä, käytössä olevissa asiakas- ja hoito-ohjeissa
ja yhteistyörakenteissa budjetin puitteissa. Kyse on moniammatillisesta
kokonaisuudesta, jossa yhteistyötä tekevät muun muassa koulutervey-
denhuolto, ravitsemusterapia ja fysioterapia. Helsingin Liikkumisohjel-
massa tavoitteena on, että riittävä liikunnallisuus on osa lasten ja nuor-
ten arkea ja oppimista, eikä kokonaisuutta tule näin ollen painottaa yh-
delle ammattiryhmälle.

Kustannusvaikutukset ja toimenpiteet

Aloitteessa esitetään fysioterapeuttien palkkaamista projektiluontoisesti
kolmen eniten ala-asteita sisältävän suurpiirin ala-asteille. Helsinki on
jaettu kahdeksaan suurpiiriin, joista kolme lukumäärällisesti eniten ala-
asteita sisältävää ovat koillinen, läntinen ja itäinen. Yhteensä edellä
mainituissa suuriireissä sijaitsee 43 alakoulua. Yhden fysioterapeutin
vuosikustannus on 50 000 euroa, jolloin 43 terapeutin palkkaamiseen
tarvittaisiin 2 150 000 euron vuosibudjetti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon näkökulmasta uusi hanke ei toisi lasten ja
nuorten terveys- ja hyvinvointihaittojen ennaltaehkäisyssä uutta tietoa
ja vahvuutta. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, et-
tä lasten ja nuorten motoristen taitojen kehittyminen, liikunnan lisäämi-
nen sekä painonhallinta ja tuki- ja liikuntaelinvaivojen ennaltaehkäisy
on nostettu esille ja sen vuoksi lautakunta kannattaa aihealueen sisäl-
töjen kehittämisen jatkamista ja vahvistamista nykyisissä palvelu- ja yh-
teistyörakenteissa.

Liikunta alakoululaisten oppimisen tukena

Kaupunkistrategian 2019–2021 mukaan Helsinki panostaa kestäväen
kasvun turvaamiseen. Tämä tarkoittaa panostamista ennaltaehkäise-
västi myös koululaisten terveyteen ja hyvinvointiin. Helsingissä asuk-
kaiden liikkumisen edistäminen on nostettu kärkihankkeeksi. Riittävällä
ja monipuolisella liikunnalla voidaan ennaltaehkäistä muun muassa
koululaisten tietotekniikan käytöstä johtuvia tuki- ja liikuntaelinvaivoja ja
edesauttaa fyysisen kunnon sekä liikkumisen taitojen kasvamista. Kou-
lupäivän aikainen liikunta näyttää edistävän myös esimerkiksi luokka-
huonekäyttämistä ja tehtäviin keskittymistä.

Kouluterveydenhuollossa seurataan lapsen kasvua ja kehitystä vuosit-
taisilla terveystarkastuksilla. Oppilaiden vanhemmat kutsutaan laajoihin
terveystarkastuksiin, jossa kartoitetaan lapsen ja koko perheen hyvin-
vointiin ja terveystottumuksiin liittyviä kysymyksiä, kuten liikuntaa, ruu-
tuaikaa, nukkumista ja ravitsemusta. Ryhti- ja asentovirheisiin puutu-
taan varhaisessa vaiheessa. Lapsille ja nuorille annetaan oman tervey-
den tukemiseen liittyvää terveysneuvontaa ja ennaltaehkäisyä sekä oh-

15.09.2020

jataan ergonomisiin työskentelyasentoihin. Tarvittaessa terveydenhoitaja ohjaa lapsen fysioterapiaan.

Helsingin kaikki koulut ovat osallistuneet valtakunnalliseen Liikkuva koulu -hankkeeseen. Helsingin kaikki koulut ovat liikkuvia kouluja ja toimintaa kehitetään Liikkuva koulu -ohjelmasta tehtyjen analyysien perusteella Liikkumisohjelmassa. Helsingin Liikkumisohjelmassa (kärkihanke 2018–2021) yhtenä tavoitteena on turvata lasten ja nuorten terveys, fyysinen toimintakyky ja oppimisvalmiudet riittävällä liikkumisella. Tavoitteena on, että riittävä liikunnallisuus on osa lasten ja nuorten arkea ja oppimista. Edellä mainittujen hankkeiden lisäksi kouluilla on moniammatillisia EasySport-startti-, EasySport-liikunta- ja FunAction-liikuntaryhmiä sekä Koulupt-toimintaa (henkilökohtaista ohjausta) yli-painoisille lapsille.

Fysioterapian rooli

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimi järjestää lasten ja nuorten fysioterapiapalvelut 0–16 -vuotiaille. Lasten ja nuorten fysioterapiapalveluja tarjotaan perhekeskuksissa ja keskitetyissä avofysioterapian toimipisteissä. Helsingissä perhekeskuksissa toimii 12 fysioterapeuttia, jotka ottavat vastaan alakouluikäisiä lapsia.

Lasten ja nuorten fysioterapia on motorisen kehityksen sekä liikkumis- ja toimintakyvyn arviointia ja kuntoutusta. Kouluterveydenhoitaja tai muu terveydenhuollon toimija ohjaa lapsen fysioterapeutin vastaanotolle perhekeskukseen, mikäli havaitsee sille tarvetta. Fysioterapeutti voi myös tulla tarvittaessa käymään lapsen koululla. Fysioterapeutit antavat työpanoksensa myös moniammatilliseen lasten lihavuuden hoitoon (kuvattu hoitopolku ja EasySport-starttiryhmiä).

Fysioterapiaan voi tulla kertaluontoiselle ohjaus- ja neuvontakäynnille ilman lähetettä. Arvioinnin pohjalta suunnitellaan tarvittavat terapiatoimenpiteet ja kotiharjoitteluohjeet sekä edistymisen seuranta yhteistyössä lapsen, vanhempien sekä lähiverkoston kanssa. Fysioterapeutti kannustaa koko perhettä arkiliikkumisen toteuttamiseen ja lisäämiseen. Sekä kouluterveydenhuolto että fysioterapia ovat maksuttomia.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Tutkijat suosittelivat monipuolisen, ikä- ja kehitystasolle sopivan liikunnan sisällyttämistä osaksi pedagogisia ratkaisuja oppimisessa ja opettamisessa. Erityisen hyödyllistä näyttäisi olevan opetukseen integroitu liikunta. Kestävyyskunnan ja terveyden välinen yhteys on voimakas. Fyysisen kunnan paraneminen näkyy myös koulumenestyksenä ja motoristen taitojen hallitseminen on yhteydessä lukuaineiden osaamiseen.

15.09.2020

Asia/8

Säännöllinen liikunta ja kohtuullinen istuminen vähentävät tuki- ja liikuntaelinten vaivoja, ehkäisevät ylipainoa ja tukevat terveyttä ja hyvinvointia monin tavoin. Aktiivinen ja liikunnallinen arki on yhteydessä myös parempiin oppimistuloksiin. Fyysisesti aktiivisen arjen tukemisen tulee korostua varhaiskasvatus-, koulu- ja oppilaitosympäristöjen lisäksi myös lasten ja nuorten koti- ja vapaa-ajan ympäristöissä."

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ja kolmen muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien pilottikokeilua fysioterapeuttien palkkaamisesta kolmen, alueellaan eniten ala-asteita sisältävän suurpiirin kouluille opetuksen ja opiskeluterveydenhuollon tueksi, motoristen taitojen ja liikkumisen lisäämiseksi sekä painonhallinnan ja tuki- ja liikuntaelinvaivojen ennaltaehkäisemisen tueksi.

Lausuntoa on pyydetty 23.9.2020 mennessä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Laura Pikkarainen, johtajalääkäri, puhelin: 310 42617
laura.pikkarainen(a)hel.fi
Tuija Arvo, fysioterapian ylihoitaja, puhelin: 310 50223
tuija.arvo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, fysioterapeutin virkoja kouluihin opiskeluterveyden ja liikunnan tueksi, Karhuvaara Arja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15.09.2020

Asia/9

§ 151

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Terhi Peltokorven ym. talousarvioaloitteesta koskien psykiatristen sairaanhoitajien sijoittamista yläkouluihin

HEL 2020-003302 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuula Salmivaara-Pesonen, kouluterveydenhuollon päällikkö, puhelin: 050 363 8669
tuula.salmivaara-pesonen(a)hel.fi
Hanna Viitala, perhepalvelujen johtaja, puhelin: 310 46012
hanna.viitala(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, psykiatristen sairaanhoitajien osaamista yläkouluihin, Peltokorpi Terhi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Terhi Peltokorven ja seitsemän muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien psykiatristen sairaanhoitajien sijoittamista yläkouluihin:

"Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki varaa vuodelle 2021 ja edelleen suunnitelmakaudella kahdelle seuraavalle vuodelle 500 000 euroa/vuosi kokeiluun psykiatristen sairaanhoitajien sijoittamiseksi peruskoulun yläkouluihin ja yhtenäiskouluihin matalan kynnyksen mielen-terveyspalvelujen lisäämiseksi.

Lasten ja nuorten mielenterveyden ja päihteettömyyden edistäminen ja ennaltaehkäisevä toiminta ovat Helsingissä koko oppilaitosyhteisön

asia ja kaikkien oppilaiden kanssa työskentelevien henkilöiden vastuulla. Oppilashuollon psykologi, kuraattori, terveydenhoitaja ja koululääkäri selvittävät ja hoitavat oppilaiden lievää oireilua tarvittaessa. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajan ja lääkärin perustehtäviin kuuluu mielen terveyden edistäminen ja lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin selvittäminen. Kouluterveydenhuollon palveluista vastaa perhe- ja sosiaalipalvelujen kouluterveydenhuollon yksikkö.

Kouluterveydenhuolto on ennaltaehkäisevää toimintaa, johon kuuluu terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, oppilaan erityisen tuen tai tukimusten tarpeen varhainen tunnistaminen ja tukeminen sekä tarvittaaviin jatkotutkimuksiin ja -hoitoon ohjaaminen. Varsinainen sairaanhoito ei kuulu kouluterveydenhuollon tehtäviin.

Helsingin koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa toteutettiin vuosina 2007–2012 kokeilu, jossa muutamissa peruskouluissa työskenteli psykiatrisia sairaanhoitajia. Eri kouluilla toimivat psykiatriset sairaanhoitajat eivät muodostaneet ennaltaehkäisevää ja yhtenäistä työskentelymallia. Kokeilu osoitti, ettei työskentelymallia kannata laajentaa peruskouluhin. Psykiatriset sairaanhoitajat siirrettiin osaksi opiskeluterveydenhuoltoa, johon sisältyy sairaanhoito ja näin ollen luontevasti myös hoidolliset mielen terveyspalvelut.

Kouluterveydenhuollon näkökulmasta keskitetyt moniammatilliset palvelut varmistavat paremmin kuin kouluilla erikseen toimivat psykiatriset sairaanhoitajat oppilaiden mielen terveys- ja päihdehäiriöiden varhaista tunnistamista, turvaavat tarpeenmukaiset ja laadukkaat Käypä hoito -suositusten mukaiset interventiot ja ehkäisevät oireiden vaikeutumista ja kroonistumista. Keskitetyistä palveluista pystytään tarjoamaan myös konsultaatiotukea ja työnohjausta.

Tällä hetkellä 13 vuotta täyttäneille tarjotaan kynnyksetöntä palvelua nuorisoasemalla ja mielen terveyspalvelupiste Miepissä. Nuorisoaseman resursseja on lisätty ja Kalasatamaan on perustettu toinen Mieppi.

Helsingissä on tehty kaupungin toimialojen ja HUSin yhteinen lasten ja nuorten mielen terveysongelmien tunnistamisen ja hoidon palvelumalli. Palvelumalli on osa nuorten ja lasten syrjäytymisen ennaltaehkäisyn kaupunkistrategiaa.

Mielen terveys- ja päihdeongelmien hoitoketjua parannetaan laajentamalla edelleen nuorisoaseman toimintaa ja sen lisäksi perustamalla perhekeskuksen yhteyteen perustason lasten mielen terveyspalveluyksikkö nykyisen lastenpsykiatrisen tiimin tehtäviä laajentamalla. Näyttöön perustuvien psykososiaalisten interventioiden käyttöä lisätään kouluterveydenhuollossa, oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluissa sekä nuorisotyössä. Lisäksi kaikilla toimialoilla otetaan käyttöön

yhteinen huolen tunnistamisen toimintamalli ja matalan kynnyksen palvelumalli, jotka varmistavat oikea-aikaisen avun ja yhteistyön eri toimijoiden välillä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei kannata aloitteessa ehdotettua kokeilua psykiatristen sairaanhoitajien sijoittamisesta peruskoulun yläkouluihin ja yhtenäiskouluihin, koska nykyisten moniammatillisten toiminta- ja palvelumallien katsotaan vastaavan paremmin nuorten tarpeisiin mielenterveys- ja päihdeongelmissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lasten ja nuorten mielenterveyden ja päihteettömyyden edistäminen on koko koulu yhteisön monitasoista yhteistyötä. Tätä varmistetaan kehittämällä koulun työntekijöiden ja oppilaiden tunne- ja vuorovaikutusosaamista sekä tukemalla osallistavaa toimintakulttuuria. Tarvittaessa tarjotaan kohdennettua tukea.”

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Terhi Peltokorven ja seitsemän muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien psykiatristen sairaanhoitajien sijoittamista yläkouluihin. Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki varaa vuodelle 2021 ja edelleen suunnitelmakaudella kahdelle seuraavalle vuodelle 500 000 euroa/vuosi kokeiluun psykiatristen sairaanhoitajien sijoittamiseksi peruskoulun yläkouluihin ja yhtenäiskouluihin.

Lausuntoa on pyydetty 23.9.2020 mennessä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuula Salmivaara-Pesonen, kouluterveydenhuollon päällikkö, puhelin: 050 363 8669
tuula.salmivaara-pesonen(a)hel.fi
Hanna Viitala, perhepalvelujen johtaja, puhelin: 310 46012
hanna.viitala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, psykiatristen sairaanhoitajien osaamista yläkouluihin, Peltokorpi Terhi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 152

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. talousarvioaloitteesta koskien heikkonäköisten ja sokeiden diabeetikoiden sokerimittauslaitteiden hankintaa

HEL 2020-003286 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Juha Ahonen, ylilääkäri, puhelin: 310 45930
juha.ahonen(a)hel.fi
Tuula Tikkanen, va. ylilääkäri, puhelin: 310 50076
tuula.tikkanen(a)hel.fi
Mervi Korpela, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42683
mervi.korpela(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, heikkonäköisten ja sokeiden diabeetikoiden sokerimittauslaitteiden hankinta, Karhuvaara Arja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ja yhden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että kaupunki tutkii yhteistyössä HUSin kanssa mahdollisuutta ja varaa varoja hankkia kaikille näkövammaisille ja sokeille diabeetikoille omatoimisen mittaamisen mahdollistavat, ihon kautta mittaavat sokerimittauslaitteet.

Sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii jatkossa mahdollistamaan näkövammaisille tyyppin 1 diabeetikoille ja näkövammaisille tyyppin 2 monipistosinsuliinihoitoisille diabeetikoille ihon läpi asennettavien niin sanottujen glukosisensorien käytön. Ruokavalio- tai tablettihoitoa tai ainoastaan pitkävaikutteisista insuliinista käyttävien diabetespotilaiden kohdalla glukosisensorin käyttö ei ole tarpeellista eikä kustannustehokasta.

Näkövammaiseksi voidaan määritellä henkilö, jonka näkövamma merkittävästi haittaa jokapäiväistä elämää, eikä näköä voi silmälaseilla korjata. Näkövammaisen henkilö voi olla heikkonäköinen tai sokea. Helsingissä on arviolta näkövammaisia tyyppin 1 diabeetikoita noin 50 henkilöä ja monipistosinsuliinihoito tyyppin 2 diabeetikoita noin 50 henkilöä.

Käyttökustannuksiltaan edullisin ihon läpi asennettava niin sanottu glukosisensori on Freestyle Libre -niminen järjestelmä, jonka kustannus on noin 1 400 euroa vuodessa asiakasta kohden. Kustannus ei sisällä hoidon aloituksen yhteydessä tarvittavia vastaanottokäyntejä eikä mahdollisia konsultaatioita.

Jotta näkövammaisen saa glukosi-arvon tuloksen ääneen lausuttuna, täytyy varsinaisen Freestyle Libre -lukulaitteen sijaan lukulaitteena käyttää sellaista puhelinta, jossa on Near Field Communication (NFC) -ominaisuus ja VoiceOver-toiminta. Lisäksi puhelimeen täytyy ladata ilmainen LibreLink-sovellus, joka on saatavilla iPhone ja Android-puhelimiin. Asiakas kustantaa itse puhelimen, jossa on yllä mainitut ominaisuudet.

Helsingin kaupunki on tarjonnut näkövammaisille diabeetikoille ääneen lausuvaa verenglukosimittaria, mikäli verenglukosin mittaaminen onnistuu sormenpäästä. Ääneen lausuva verenglukosimittari on aina vaihtoehtona glukosisensorimittaukselle eli asiakas voi saada vain jommankumman mittaustilanteista käyttönsä. On muistettava, että kaikki näkövammaiset diabeetikot eivät halua käyttää tai eivät tarvitse ihon läpi asennettavaa glukosisensoria.

HUSilta on pyydetty kannanotto aloitteeseen koskien heikkonäköisten ja sokeiden diabeetikoiden ihon läpi asennettavien niin sanottujen glukosisensorien hankintaa. HUS toteaa, että apuvälineharkinnassa on huomioitava näkövammaisen aste, diabeteksen hoitotapa ja tarvittava verenglukosin seurantatiheys.

HUS suosittelee kaikille insuliinipuutosdiabetesta sairastaville näkövammaisille mahdollisuutta saada glukosisensorointi käyttöön hoitovälinejakelun kautta. Näistä näkövammaisista pääosalla on tyyppin 1 diabetes. Monipistosinsuliinihoitoa käyttävien muiden diabeetikoiden kohdalla suositellaan yksilöllistä tarvearviota, jossa huomioidaan verenglukosin seurantatiheyden lisäksi näkövammaisen aste. Kokonaisnäön li-

säksi tulisi huomioida keskeisen näkökentän ongelmat. Sormenpäämittaukset yhdistettynä niin sanottuun ääneen lausuttuun verengluukoosimittariin on vaihtoehto, mutta sen käytössä on huomioitava, että mahdolliset sivulliset kuulevat myös potilaan verengluukoosiarvon. Ruokavali- tai tablettihoitoa tai ainoastaan pitkävaikutteista insuliinia käyttävien diabetespotilaiden kohdalla glukosensorin käyttö ei ole tarpeellista eikä kustannustehokasta. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää HUSin suosituksia perusteltuina ja kannattaa niitä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Näkövammaiset diabeetikot ovat erityistä tukea tarvitseva asiakasryhmä. Hyvän hoitotasapainon ylläpitäminen jatkuvan glukosensoroinnin avulla voi vähentää diabeteksestä johtuvien komplikaatioiden syntymistä. Kehittyneen terveysteknologian avulla vahvistetaan näkövammaisten diabeetikoiden mahdollisuutta omatoimiseen glukosimittaukseen ja tasapainoisen arjen ylläpitämiseen.”

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ja yhden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien heikkonäköisten ja sokeiden diabeetikoiden sokerimittauslaitteiden hankintaa. Talousarvioraamin puitteissa varataan määrärahaa näkövammaisille tyyppin 1 diabeetikoille ja näkövammaisille tyyppin 2 insuliinihoitoisille diabeetikoille ihon kautta mittaavien verensokerilaitteiden hankintaan 140 000 euroa. Kyse on jatkuvasta vuosittaisesta kustannuksesta.

Lausuntoa on pyydetty 23.9.2020 mennessä. Aloitteeseen on pyydetty myös HUSin kannanotto.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Juha Ahonen, ylilääkäri, puhelin: 310 45930
juha.ahonen(a)hel.fi
Tuula Tikkanen, va. ylilääkäri, puhelin: 310 50076
tuula.tikkanen(a)hel.fi
Mervi Korpela, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42683
mervi.korpela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, heikkonäköisten ja sokeiden diabeetikkojen sokerimittauslaitteiden hankinta, Karhuvaara Arja

15.09.2020

Asia/10

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 153

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ym. talousarvioaloitteesta omaishoidon tuen vapaapäivien omavastuumaksujen poistamiseksi

HEL 2020-003280 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482
seja.meripaasi(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, omaishoitajien vapaapäivät maksuttomiksi, Rantanen Mari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ja viiden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Valtuutetut katsovat, että omaishoitajat tekevät arvokasta työtä hoitamalla hoivan tarpeessa olevia ihmisiä kotona. Samalla säästyy paljon veronmaksajien rahoja. Valtuutetut esittävät samalla, että Helsingin kaupunki osoittaa omaishoitajien arvostusta myös teoilla ja poistaa omaishoidon vapaista perittävät omavastuumaksut.

Omaishoidon tuen lakisääteisten vapaapäivien omavastuuosuuden poistosta koituisi kaupungille noin 390 000 euron vuotuinen tulomenetyt. Omaishoidon tuen niin sanottujen harkinnanvaraisten vapaapäivien

omavastuuosuuden poisto aiheuttaisi kaupungille noin 654 000 euron vuotuisen tulomenetyksen. Yhteensä tulomenetyks olisi noin 1,05 miljoonaa euroa vuosittain.

Toimialan uudistukset toteutetaan talousarvion puitteissa. Ehdotuksen sisältämää tulomenetystä kaupungille ei ole sisällytetty toimialan vuoden 2021 talousarvioehdotukseen, eikä sosiaali- ja terveyslautakunta kannata yleistä omaishoidon tuen vapaapäivien maksuttomuutta.

Kunnan kanssa sopimuksen tehneillä omaishoitajilla on omaishoitolain (937/2005) 4 §:n 1 momentin mukaan oikeus pitää vapaata vähintään kaksi vuorokautta kalenterikuukautta kohti. Ympäri vuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin hoitoon sidotuilla omaishoitajilla on oikeus vähintään kolmeen vapaavuorokauteen kuukaudessa. Jatkossa näistä käytetään termiä lakisääteiset vapaapäivät.

Kunnallisten sosiaali- ja terveyspalveluiden enimmäismaksut määritellään laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992) ja asetuksessa (912/1992). Omaishoidon tuen lakisääteisten vapaapäivien omavastuuosuudet tarkistetaan joka toinen vuosi ja ne ovat sidottu kansaneläkeindeksiin.

Omaishoitoperheet käyttävät lakisääteisten vapaapäivien lisäksi myös niin sanottuja sosiaalihuoltolain (1301/2014) 11 §:n mukaisia harkinnanvaraisia vapaapäiviä, jolloin perheet maksavat niistä kulloinkin lautakunnan vahvistamat palvelukohtaiset asiakasmaksut.

Valtuutettujen tekemästä talousarvioaloitteesta ei käy ilmi tarkoitetaan-ko siinä lakisääteisten vai niin sanottujen sosiaalihuoltolain mukaisten harkinnanvaraisten vapaapäivien omavastuuosuudesta luopumista, joten niitä on seuraavassa käsitelty erikseen.

Vuonna 2019 omaishoidon lakisääteisten vapaapäivien aikaista hoitoa annettiin 33 963 vuorokautta. Omaishoitajan omavastuuosuus on 11,40 euroa/vuorokausi vuonna 2020. Mikäli omaishoidon tuen lakisääteisten vapaapäivien omavastuuosuudesta luovuttaisiin, koituisi tästä kaupungille noin 390 000 euron tulojen menetys vuosittain.

Vuonna 2019 omaishoitajat käyttivät niin sanottuja harkinnanvaraisia vapaapäivävuorokausia arviolta noin 22 000 vuorokautta. Omaishoitoperheen maksama omavastuu vaihtelee sen mukaan, onko hoitoyksikkö palveluasumisen vai laitoshoidon yksikkö. Kustannuslaskelmassa on käytetty palveluasumisen asiakasmaksua, joka on 29,70 euroa/vuorokausi vuonna 2020. Mikäli luovuttaisiin harkinnanvaraisten vapaapäivien omavastuuosuudesta, koituisi tästä noin 654 000 euron tulojen menetys vuosittain.

Omaishoitoperheiden tukemiseksi on myös maksuttomia palveluja. Muun muassa lakisääteisen lomapäivien vaihtoehtona olevasta omaishoidon tuen vapaan tuntikorvauksesta, kotiavustajapalvelun tai sijaisomaishoitajan käytöstä ei makseta omavastuuosuutta. Omaishoidon toimintakeskusten palvelut ovat omaishoitoperheille myös pääsääntöisesti maksuttomia.

Perhe voi aina hakea maksun alennusta tai maksun perimättä jättämistä, mikäli omavastuuosuuden maksaminen vaarantaa perheen taloudellisen tilanteen tai omaishoidon jatkumisen.

Sosiaali- ja terveystoimiala on pyrkinyt tukemaan omaishoitajia kehittämällä omaishoidon tuen palveluja viime vuosina siten, että kaikille perheille löytyisi omaishoitoa parhaiten tukevia palveluja. Kehittämistyö jatkuu myös vuonna 2021.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Omaishoidon tukea toteutetaan sosiaali- ja terveystoimialalla lautakunnan hyväksymien kriteerien ja yhteisesti sovittujen toimintaperiaatteiden mukaisesti. Jokaisen perheen tilanne on kuitenkin erilainen ja omaishoidon tuen päätökset tehdään kunkin perheen tilanteeseen perustuen. Asiakasmaksujen osalta voidaan osa tai kaikki maksuista kohtuullistaa tai poistaa tilanteessa jossa maksut vaarantavat perheen toimeentulon tai omaishoidon tuen jatkumisen."

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ja viiden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta omaishoidon tuen vapaapäivien omavastuumaksujen poistamiseksi.

Lausuntoa on pyydetty 23.9.2020 mennessä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482
seja.meripaasi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, omaishoitajien vapaapäivät maksuttomiksi, Rantanen Mari

15.09.2020

Asia/11

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 154

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ym. talousarvioaloitteeseen koskien maksutonta joukkoliikennettä helsinkiläisille pienituloisille vanhuuseläkkeellä oleville

HEL 2020-003282 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Anne Qvist, aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 74090
anne.qvist(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite maksuton joukkoliikenne pienituloisille vanhuuseläkkeellä oleville

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ja neljän muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa ehdotetaan, että pienituloisille vanhuuseläkkeellä oleville ihmisille laajennetaan maksutonta joukkoliikennettä kello 9–14 välisestä ajasta kokoaikaiseksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa yksilöllisiä ratkaisuja ikäihmisten liikkumisen tukeen sekä taloudellisen tuen että julkisen liikenteen käytettävyyden suhteen Helsingin kaupungin palveluissa.

Julkisen liikenteen alennukset ikäihmisille ja eläkeläisille

Julkisen liikenteen hinnoista ja alennuksista päättää Helsingin seudun liikenne (HSL). Tällä hetkellä joukkoliikenteen alennusta annetaan kaikille 70 vuotta täyttäneille aikavälillä kello 9 –14 tapahtuvaan joukkoliikenteen käyttöön.

Eläkeläisalennusta myönnetään aikavälillä kello 9–14 tapahtuvaan joukkoliikenteen käyttöön, jos henkilö saa Kelan maksamaa kansan- tai takueläkettä tai Kelan maksamaa määräaikaista työkyvyttömyyseläkettä eli kuntoutustukea ja henkilö asuu vakituisesti Helsingissä.

Ikäihmisten liikkumista tukevat palvelut

Joukkoliikenteen alennukset tai joukkoliikenteen alennukset ilman aikarajauksia pienituloisille ikäihmisille eivät ole sosiaali- ja terveystoimialan järjestämisvastuuseen kuuluvaa toimeentulotukilain 1 §:n mukaista korvausta, sosiaalihuoltolain (1301/2014) 23 §:n tai vammaispalvelulain (380/1987) 8 §:n 2 momentin mukaista kuljetustukea.

Sosiaali- ja terveystoimialan talousarviossa ei ole huomioitu pienituloisten vanhuuseläkkeellä olevien joukkoliikenteen maksuttomuutta tai joukkoliikenteen alennuksien laajentamista.

Helsingin kaupunkistrategian mukaan kaikkein haavoittuneimpien ryhmien tarpeisiin ja palveluihin kiinnitetään erityistä huomiota. Stadin ikäohjelma on kaupungin lakisääteinen suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi, ja sen tavoitteena on muun muassa turvata ikääntyneen väestön mahdollisuus hyvään arkeen ja liikkumiseen lähiympäristössä.

Sosiaali- ja terveystoimiala tarjoaa ikäihmisille suunnattua palveluneuvontaa Seniori-infon palvelupisteissä ja palvelutarpeen arviointia asiakasohjauksessa. Liikkumisen tukeen kiinnitetään jatkossa erityistä huomiota.

Toimeentulotukena myönnettävä HSL:n matkalippu

Toimeentulotuessa joukkoliikenteen käytöstä aiheutuvat kustannukset sisältyvät perustoimeentulotuessa huomioon otettavaan perusosaan. Kela voi myöntää perustoimeentulotukea HSL:n matkakuluihin yksilöllisin perustein esimerkiksi työmatkakuluihin, korvaus- ja sarjahoidon matkakuluihin.

Sosiaali- ja terveystoimiala myöntää täydentävää toimentulotukea HSL:n matkakuluihin esimerkiksi yksilöllisen sosiaalihuollon palvelutarpeen perusteella. Tällöin toimeentulotuella HSL:n matkakuluihin on asiakaskohtainen tavoite ja suunnitelma taloudellisen tuen kestolle. Toimeentulotuki voidaan myöntää myös ehkäisevänä toimeentulotuke-

na. Sosiaali- ja terveystoimesta myönnettiin vuonna 2019 täydentävää toimeentulotukea HSL:n lippuihin yli 65-vuotiaille seuraavasti: täydentävän tuen saaja oli 85 henkilöä ja ehkäisevän tuen saajia 49 henkilöä. Toimeentulotuki on aina viimesijainen ratkaisuvaihtoehto.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Omaehtoisella liikkumisella ja osallistumisella kaupungin palveluihin ja harrastustoimintaan on myönteisiä terveys- ja hyvinvointivaikutuksia.”

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ja neljän muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien maksutonta joukkoliikennettä helsinkiläisille pienituloisille vanhuuseläkkeellä oleville. Aloitteessa esitetään, että pienituloisille vanhuuseläkettä saaville myönnetään maksuton joukkoliikenne kokoaikaisesti.

Lausuntoa on pyydetty 23.9.2020 mennessä. Aloitteeseen on pyydetty myös kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Anne Qvist, aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 74090
anne.qvist(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite maksuton joukkoliikenne pienituloisille vanhuuseläkkeellä oleville

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 155

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ym. talousarvioaloitteesta koskien aikarajan poistoa HSL:n seniorilipusta

HEL 2020-003267 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuulikki Siltari, arviointitoiminnan johtaja, puhelin: 310 69984
tuulikki.siltari(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite; Aikarajat poistetaan seniorilipusta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ja viiden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon koskien aikarajan poistoa HSL:n seniorilipusta:

"Aloitteessa todetaan, että 70 vuotta täyttäneet HSL:n alueella asuvat saavat ostaa arvo- ja lisävyöhykelipun alennettuun hintaan kello 9–14 alkaville matkoille. Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingin kaupunki varaa rahaa vuoden 2021 budjettiin aikarajojen poistamista varten, koska ikäihmiset kokevat aikarajan ikäsyrijintänä.

Julkisen liikenteen hinnoista ja alennuksista sekä yli 70-vuotiaille suunnatun alennuslipun aikarajoista päättää Helsingin seudun liikenne (HSL). Senioreiden joukkoliikenteen alennukset tai joukkoliikenteen alennukset ilman aikarajauksia senioreille eivät ole vammaispalvelulain (380/1987) 8 §:n 2 momentin tai sosiaalihuoltolain (1301/2014) 23 §:n

mukaista kuljetustukea. Sosiaali- ja terveystoimialan talousarviossa ei ole huomioitu seniorien joukkoliikenteen alennuksia tai alennuksien laajennuksia.

Ikääntyneiden liikkumisen tukeminen

Helsingin hyvinvointisuunnitelma 2019–2021 sisältää kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen eri väestöryhmiä koskevien lakisääteisten suunnitelmien tavoitteet, toimenpiteet ja seurannan. Stadin ikäohjelma on kaupungin lakisääteinen suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi ja sen tavoitteena on muun muassa turvata ikääntyneen väestön mahdollisuus hyvään arkeen ja liikkumiseen lähiympäristössä.

Sosiaali- ja terveystoimiala tukee ikäihmisten ja toimintakyvyltään rajoituneiden liikkumista kuljetustuen avulla. Yksilöllisen harkinnan perusteella HSL:n matkalippu voidaan myöntää täydentävänä tai ehkäisevänä toimeentulotukena myös ikäihmisille. Sosiaali- ja terveystoimi kiinnittää huomiota ikäihmisten liikkumisen tukeen Seniori-infon palveluneuvonnassa ja keskitetyssä asiakasohjauksessa. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että ikäihmiset pystyvät käyttämään julkista liikennettä.

Ikäihmiset eivät ole yhtenäinen joukko, ikäihmisten toimintakyky ja tulo- ja elintaso vaihtelevat ikäryhmän sisällä runsaasti. Ikäihmisten julkisen liikenteen käyttämisen kehittämiseksi on tarkoituksenmukaisempaa kehittää yksilöllisiä ratkaisuja sekä taloudellisen tuen että julkisen liikenteen käytettävyyden suhteen.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Omaehtoisella liikkumisella ja harrastustoimintaan osallistumisella on myönteisiä terveys- ja hyvinvointivaikutuksia."

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ja viiden muun valtuutetun talousarvio-aloitteesta koskien aikarajan poistoa HSL:n seniorilipusta. Aloitteessa esitetään, että yli 70-vuotiaille suunnatun alennuslipun aikarajoista luovuttaisiin.

Lausuntoa on pyydetty 23.9.2020 mennessä. Aloitteeseen on pyydetty myös kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

15.09.2020

Asia/13

Lisätiedot

Tuulikki Siltari, arviointitoiminnan johtaja, puhelin: 310 69984
tuulikki.siltari(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite; Aikarajat poistetaan seniorilipusta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 156

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Heimo Laaksosen ym. valtuutettujen talousarvioaloitteesta Malmin asukastalojen turvaamiseksi

HEL 2020-003264 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Luhtasela, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 64489
leena.luhtasela(a)hel.fi
Irene Pudassalo-Thurman, johtava sosiaaliohjaaja, puhelin: 310 24323
irene.pudassalo-thurman(a)hel.fi
Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 22410
mika.porvari(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Heimo Laaksosen talousarvioaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa seuraavan lausunnon valtuutettu Heimo Laaksosen ja 4 muun valtuutetun talousarvioaloitteeseen:

"Aloitteessa edellytetään, että kaupunki turvaa nyt myynnissä olevan Malmin toimintakeskuksen tilat tai vastaavan kaltaiset asukastalotilat jatkossakin Malmilla.

Malmin toimintakeskuksen tilat ovat yksityisessä omistuksessa ja sosiaali- ja terveystoimiala on tiloissa vuokralla. Vuokrasopimus siirtyy mahdollisen myynnin yhteydessä oletettavasti uudelle omistajalle. Malmin toimintakeskuksen toiminta on tällä hetkellä turvattu vuokraso-

pimuksen sekä nykyisen talousarvioraamin puitteissa, eikä asia vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Malmin toimintakeskuksesta lyhyesti

Malmin toimintakeskus toimii Kirkonkyläntie 2:ssa. Toimintakeskus on avoin kaikille ja tarjoaa kävijöilleen monipuolisesti palveluja kuten esimerkiksi erilaisia harrastusmahdollisuuksia, ryhmiä, lounasta, ohjausta sekä neuvontaa muihin palveluihin ja digineuvontaa. Kävijät ovat pääsääntöisesti ikäihmisiä sekä työttömiä työikäisiä. Etenkin edullinen lounas on ollut suosittu. Taloon on myös sijoitettu asukastalotyön ruokapalveluvastaava.

Tiloihin liittyvät sopimusasiat

Malmin toimintakeskus on yksityisessä omistuksessa. Omistaja on laittanut kohteen myyntiin keväällä 2020. Sosiaali- ja terveystoimialalla on tiloista toistaiseksi voimassa oleva vuokrasopimus, jonka irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Mahdollisen myynnin yhteydessä vuokrasopimus siirtyy uudelle omistajalle samoilla ehdoilla.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan näkemys

Malmin toimintakeskuksen tilanne ei vaadi välittömiä toimenpiteitä, sillä toimintakeskuksen toiminta on tällä hetkellä turvattu. Vuokrasopimusta ei ole irtisanottu ja on oletettavissa, että sopimus siirtyy mahdollisen myynnin yhteydessä uudelle omistajalle. Mikäli vuokrasopimusta ei voida jatkaa mahdollisen myynnin toteuduttua, toiminnalle voidaan etsiä muita vastaavia tiloja Malmilta tai Pukinmäestä.

Mikäli toimintakeskukselle joudutaan etsimään uusia tiloja, tilojen hankinnassa huomioidaan erityisesti sijainti, tilojen varustelu sekä helppokulkuisuus. Toimintakeskuksen on hyvä olla juna-aseman läheisyydessä, jolloin paikalle saapuminen on sujuvinta. Toiminnan järjestämisen kannalta olisi myös tärkeää, että tilojen yhteydessä olisi laitoskeittiön verrattava keittiö, piha ulkona järjestettävää toimintaa varten sekä esteetön kulku.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asukastalot toimivat kaikille avoimina kohtaamis- ja tapahtumapaikkoina. Niiden kautta voidaan lisätä erityisesti alueellista hyvinvointia ja osallisuutta sekä ehkäistä yksinäisyyttä ja syrjäytymistä. Malmin toimintakeskuksen kautta pystytään edistämään erityisesti ikäihmisten sekä työttömien työikäisten hyvinvointia."

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Heimo Laaksosen ja 4 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien Malmin asukastalojen turvaamista. Aloitteessa esitetään, että kaupunki turvaa Malmilla nyt myynnissä olevan tai vastaavan kaltaiset asukastalotilat jatkossakin.

Lausuntoa on pyydetty 23.9.2020 mennessä. Aloitteeseen on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta sekä kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Luhtasela, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 64489
leena.luhtasela(a)hel.fi
Irene Pudassalo-Thurman, johtava sosiaaliohjaaja, puhelin: 310 24323
irene.pudassalo-thurman(a)hel.fi
Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 22410
mika.porvari(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Heimo Laaksosen talousarvioaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 157

Lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitsevien lasten avopalvelujen hankinta

HEL 2020-007602 T 02 08 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti

A hyväksyä lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitsevien lasten avopalvelujen kilpailutuksen keskeiset periaatteet ja ehdot sekä oikeuttaa sosiaali- ja terveystoimialan tekemään tarvittaessa tarjouspyyntöasiakirjoihin välttämättömiä, vähäisiä muutoksia, sekä

B oikeuttaa perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan

- tekemään hankinnasta päätöksen
- päättämään optiokauden käyttöönotosta
- allekirjoittamaan hankintapäätöksen perusteella solmittavat sopimukset
- päättämään sopimusten irtisanomisista ja purkamisista.

Käsittely

Helsingin kaupungin nuorisoneuvoston toimialalautakuntien edustajien osalta on sovittu, että edustajat eivät osallistu salassa pidettävien asioiden tai asiakirjojen käsittelyyn. Tästä syystä sosiaali- ja terveyslautakunnan nuorisoedustaja Jemina Sandell ei osallistunut tämän asian käsittelyyn ja poistui kokouksesta ennen asian käsittelyn aloittamista.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Anita Lindfors, lastensuojelupalvelujen päällikkö, puhelin: 050 3771037
anita.lindfors(a)hel.fi
Ilkka Paukkunen, hankinta-asiantuntija, puhelin: 040 662 4463
ilkka.paukkunen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 2 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 3 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 4 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 5 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 6 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 7 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)

- 8 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
9 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)

Muutoksenhaku

- A Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
B Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Lastensuojelu	Esitysteksti
Hankintapalvelut	Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinnan kohde

Hankittavaan kokonaisuuteen sisältyvät lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitsevien lasten avopalvelut on Helsingin sosiaali- ja terveystoimialalla aiemmin hankittu erillisinä kilpailutuksina. Tässä hankinnassa palvelut yhdistetään samaan kokonaisuuteen, minkä tarkoituksena on vähentää hankintaan ja sopimusten hallintaan liittyvää päällekkäistä työtä sekä sujuvoittaa yhteistyötä palveluntuottajien kanssa.

Lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitsevien lasten avopalvelujen hankintaan sisältyy seitsemän eri kohdetta, jotka ovat:

1. Ammatillinen tukihenkilötyö
2. Sosiaalihuoltolain mukainen perhetyö
3. Tehostettu perhetyö
4. Tuettu asuminen
5. Tuettu asuminen sisältäen asunnon
6. Tukiperhetoiminta
7. Ammatillinen tukiperhetoiminta

Ammatillisella tukihenkilötoiminnalla tarkoitetaan yli 10-vuotiaan lapsen kanssa tehtävää määräaikaista, suunnitelmallista ja tavoitteellista ammatillista yksilöohjausta lapsen läheisten kanssa yhteistyötä tehden. Työskentely koostuu tavoitteiden saavuttamisen mukaisesti suunnittelusta työskentelystä, ohjauksellisista keskusteluista, luovista ja toiminnallisista tapaamisista sekä tuesta erilaisille asiointikäynneille.

Perhetyön osalta hankitaan erikseen sosiaalihuoltolain mukaista perhetyötä sekä tehostettua perhetyötä. Perhetyö on suunnitelmallista ja tavoitteellista, sosiaalityöntekijän laatimaan asiakassuunnitelmaan perustuvaa työskentelyä koko perheen kanssa. Perhetyön tavoitteena on tukea asiakaslapsen ja hänen perheensä hyvinvointia, vahvistaa perheen voimavaroja ja parantaa perheen vuorovaikutusta ja elämänhallintaa. Perhetyö on sosiaalihuoltolain mukainen palvelu. Lastensuojelun asiakasperheille perhetyötä järjestetään tehostettuna perhetyönä, jossa työskentelyä toteutetaan yleensä parityönä. Lastensuojelun tehostetun perhetyön asiakasperheillä on usein pitkä asiakkuustausta palveluissa ja haasteet esimerkiksi perheen sisäisessä vuorovaikutuksessa saattavat olla kerrostuneita.

Tuettu asuminen on suunnattu 16–24-vuotiaille lastensuojelun avohuollossa sekä jälkihuollossa, nuorten aikuissosiaalityössä tai kotoutumisen edistämisen sosiaalityössä asiakkaana oleville, erityistä tukea tarvitseville nuorille. Palvelussa valmennetaan nuorta itsenäiseen elämään, asumiseen ja elämänhallintaan sekä yhteiskunnassa toimimiseen. Palvelu voi sisältää pelkästään nuoren tuen tai sekä tuen että järjestetyn asunnon.

Tukiperhetoiminnan tarkoituksena on turvata lasten ja nuorten terveyttä ja kehitystä ja tukea lapsia sekä heidän perheitään. Tukiperheellä tarkoitetaan perhettä, jossa lapsi käy säännöllisesti ennalta sovittuina ajankohtina. Palvelua hankitaan erikseen sosiaalihuoltolain (1301/2014) 28 §:n mukaisesti lapselle, joka on erityisen tuen (sosiaalihuoltolaki) tai lastensuojelun asiakkaana (lastensuojelulaki). Ammatillinen tukiperhetoiminta on tarkoitettu lapsille, joiden hoitoisuus joko somaattisen sairauden, lapsen psyykkisen voinnin tai kehityksellisen häiriön vuoksi on erityisen vaativaa ja edellyttää näin ollen perhehoitajalta erityistä pätevyyttä.

Hankintamenettely

Lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitsevien lasten avopalvelujen hankinnasta järjestetään tarjouskilpailu hankintalain (1397/2016) mukaisesti avoimella menettelyllä. Tarjouksen voi esittää yhteen tai useampaan hankinnan kohteista.

Esityksen liitteenä olevissa tarjouspyyntöasiakirjoissa esitetään vähimmäisvaatimukset tuotettavalle palvelulle sekä palveluntarjoajille. Näiden ehdottomien vähimmäisvaatimusten tulee toteutua koko sopimuskauden ajan ja palvelun laatua valvotaan säännöllisesti.

Tarjousten vertailu tehdään vain vähimmäisvaatimukset täyttävistä tarjouksista. Tarjouspyyntöasiakirjoissa asetettujen ehdottomien vähimmäisvaatimusten katsotaan takaavan palvelulle vaadittavan laatutason,

joten palveluntuottajien valinta toteutetaan kohteittain kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteella vertaamalla palvelulle annettua yksikköhintaa.

Tarjousvertailun mukaisesti muodostettavaan puitejärjestelyyn valitaan kohteittain riittävä määrä palveluntuottajia täyttämään palvelulle arvioitu kapasiteettitarve. Valittavien tuottajien määrät on tarkemmin ilmoitettu liitteen 9 tarjouspyynnössä.

Tehtävät sopimukset

Hankinnan perussopimuskausi on kahden (2) vuoden mittainen ja se on suunniteltu alkavaksi palveluittain pääsääntöisesti 1.2.2021 alkaen.

Perussopimuskauden jälkeen on mahdollista Tilaajan niin päättäessä jatkaa sopimusta enintään kahden (2) vuoden mittaisella optiokaudella.

Sosiaali- ja terveystoimiala ei sitoudu mihinkään tiettyyn hankintamäärään, vaan palvelua hankitaan tarpeen mukaan.

Hankintavaltuuksista päättäminen

Sosiaali- ja terveyslautakunta on 4.2.2020, § 19 päättänyt sosiaali- ja terveystoimialan viranhaltijoiden hankintavaltuuksista siten, että perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan osalta vahvistettu hankintaraja on 500 000 euroa. Nyt tehtävällä päätöksellä lautakunta oikeuttaa perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan tekemään hankinnasta päätöksen, jonka laskennallinen arvo on enemmän kuin 500 000 euroa.

Hankinnasta solmittavien sopimusten allekirjoittaja

Helsingin kaupungin hallintosäännön 24 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisesti lautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset allekirjoittaa esittelijä, ellei toimitella toisin päätä. Esittelijä pitää riittävänä, että sopimukset allekirjoittaa perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja. Mikäli ilmenee tarvetta sopimuksen päättämiseen (irtisanomiseen tai purkamiseen), päätös on tehtävä riittävän nopeasti. Siksi on tarkoituksenmukaista, että myös sopimuksen päättämistä koskeva päätösvalta on perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajalla.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Anita Lindfors, lastensuojelupalvelujen päällikkö, puhelin: 050 3771037
anita.lindfors(a)hel.fi
Ilkka Paukkunen, hankinta-asiantuntija, puhelin: 040 662 4463
ilkka.paukkunen(a)hel.fi

Liitteet

1	Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
2	Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
3	Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
4	Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
5	Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
6	Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
7	Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
8	Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
9	Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)

Muutoksenhaku

A	Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
B	Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Otteet

Ote Lastensuojelu Hankintapalvelut	Otteen liitteet Esitysteksti Esitysteksti
---	--

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.09.2020 § 133

HEL 2020-007602 T 02 08 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

01.09.2020 Pöydälle

Lastensuojelupalvelujen päällikkö Anita Lindfors oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle jäsen Sandra Hagmanin ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

15.09.2020

Asia/15

Anita Lindfors, lastensuojelupalvelujen päällikkö, puhelin: 050 3771037
anita.lindfors(a)hel.fi

Ilkka Paukkunen, hankinta-asiantuntija, puhelin: 040 662 4463
ilkka.paukkunen(a)hel.fi

§ 158

Vammaisten henkilöiden työhönkuntoutuspalvelujen hankinta

HEL 2020-007567 T 02 08 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti

A hyväksyä vammaisten henkilöiden työhönkuntoutuspalvelujen kilpailutuksen keskeiset periaatteet ja ehdot sekä oikeuttaa sosiaali- ja terveystoimialan tekemään tarvittaessa tarjouspyyntöasiakirjoihin välttämättömiä, vähäisiä muutoksia, sekä

B oikeuttaa perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan

- tekemään hankinnasta päätöksen
- päättämään optiokauden käyttöönotosta
- allekirjoittamaan hankintapäätöksen perusteella solmittavat sopimukset
- päättämään sopimusten irtisanomisista ja purkamisista.

Käsittely

Helsingin kaupungin nuorisoneuvoston toimialalautakuntien edustajien osalta on sovittu, että edustajat eivät osallistu salassa pidettävien asioiden tai asiakirjojen käsittelyyn. Tästä syystä sosiaali- ja terveyslautakunnan nuorisoedustaja Jemina Sandell ei osallistunut tämän asian käsittelyyn.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Luhtasela, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 23178
leena.luhtasela(a)hel.fi
Henna Niiranen, aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 62843
henna.niiranen(a)hel.fi
Outi Ekebom, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 21183
outi.ekebom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (HankL 138§ 60§)
- 2 Salassa pidettävä (HankL 138§ 60§)
- 3 Salassa pidettävä (HankL 138§ 60§)
- 4 Salassa pidettävä (HankL 138§ 60§)
- 5 Salassa pidettävä (HankL 138§ 60§)

Muutoksenhaku

A	Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
B	Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Otteet

Ote Sosiaalityö Hankintapalvelut	Otteen liitteet Esitysteksti Esitysteksti
---	--

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinnan kohde

Helsingin kaupunki hankkii vammaisten henkilöiden työhönkuntoutuspalveluja Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan asiakkaille. Hankinta täydentää Helsingin kaupungin omaa palvelua.

Vammaisten henkilöiden työhönkuntoutuspalvelut ovat sosiaalihuoltolain (1301/2014) 27 d §:n ja 27 e §:n mukaisia palveluja.

Sosiaalihuoltolain 27 d §:n vammaisten henkilöiden työllistymistä tukevan toiminnan palveluna tarjottavan osatyökykyisten työvalmennuksen tavoitteena on selvittää ja vahvistaa asiakkaan valmiuksia työnhakuun tai koulutukseen sekä tukea asiakasta hänen mahdollisesti työllistyessä tai aloittaessa opinnot. Palvelun käyttäjiä ovat osatyökykyiset henkilöt, joilla on moniammatillisen tuen tarvetta ja joiden on haasteellista työllistyä työsuhteiseen työhön tai hakeutua koulutukseen. Ostopalvelua arvioidaan tarvittavan vuosittain noin 20 asiakkaalle.

Sosiaalihuoltolain 27 e §:n mukaista vammaisten henkilöiden työtoimintaa hankitaan helsinkiläisille, joilla ei ole edellytyksiä osallistua tavanomaiseen tai sosiaalihuoltolain 27 d §:ssä tarkoitettuun vammaisten henkilöiden työllistymistä tukevaan toimintaan. Ostopalvelua arvioidaan tarvittavan vuosittain noin 100 asiakkaalle.

Tarjouskilpailu

Vammaisten henkilöiden työhönkuntoutuspalvelujen hankinnasta järjestetään tarjouskilpailu syksyllä 2020.

Tarjouskilpailu järjestetään hankintalain (1397/2016) mukaisesti avoimella menettelyllä.

Hankinnan kohderyhmät ovat:

1. Vammaisten henkilöiden työtoiminta
2. Osatyökykyisten henkilöiden työvalmennus

Kilpailutuksessa tarjouksen voi jättää yhteen tai molempiin hankinnan kohteeseen.

Tarjouspyyntöasiakirjoissa määritellään hankittavat palvelut, palvelun hinnoittelu sekä tarjoajille että palveluille asetettavat vähimmäisvaatimukset. Tavanomaisten rahoituksellista ja taloudellista asemaa koskevien vaatimusten lisäksi asetetaan tarjoajalle tarjouspyynnössä kuvatut tekniseen suorituskyykyyn ja ammatilliseen pätevyyteen liittyvät vaatimukset. Vaatimusten tulee toteutua koko sopimuskauden ajan.

Esitys tarjouspyyntöasiakirjoiksi on liitteinä 1–5 (palvelukuvaus, tarjouspyyntö, sopimusluonnos, tietosuoja- ja salassapitoliite ja käsittelytoimien kuvaus). Hankintalain (1397/2016) 60 §:n ja 138 §:n mukaan hankintailmoitusta ei saa julkaista muualla ennen kuin se on julkaistu julkisten hankintojen internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi, joten tarjouspyyntöasiakirjoja ei julkaista internetissä.

Palvelun laatu ja tarjousten valintaperuste

Tarjouspyynnössä ja sen palvelukuvauksessa on esitetty palvelulle asetetut laadulliset vähimmäisvaatimukset, joiden on ehdottomasti täyttyvä koko sopimuskauden ajan. Tilaaaja valvoo sopimusehtojen noudattamista. Tarjoajien tulee täyttää kaikki tarjouspyynnössä ja sen liitteissä esitetyt vähimmäisvaatimukset. Tarjousten vertailuperusteena käytetään kokonaistaloudellista edullisuutta, jossa hinnan painoarvo on 100 prosenttia. Palvelulle asetetut vähimmäisvaatimukset ovat ehdottomia ja niillä pystytään takaamaan vaadittu laatutaso palvelulle.

Hankinnassa perustetaan puitejärjestely. Kohderyhmän 1 puitejärjestelyyn valitaan 3–6 palveluntuottajaa ja kohderyhmän 2 puitejärjestelyyn 3–4 palveluntuottajaa niin, että palvelutarve tulee katettua. Palveluntuottajat asetetaan etusijajärjestykseen ja asiakkaalle palveluntuottaja valitaan etusijajärjestyksessä ensimmäiseltä, joka soveltuu asiakkaan tarpeisiin.

Tehtävä sopimus

Palvelu kilpailutetaan kahden (2) vuoden perussopimuskaudelle ja se on suunniteltu alkavaksi 1.1.2021.

Perussopimuskauden jälkeen on mahdollista Tilaajan niin päättäessä jatkaa sopimusta enintään kahden vuoden (2) optiokaudella.

Helsingin kaupunki ei sitoudu mihinkään hankintamääriin.

Hankintavaltuuksista päättäminen

Sosiaali- ja terveyslautakunta on 4.2.2020 § 19 päättänyt sosiaali- ja terveystoimialan viranhaltijoiden hankintavaltuuksista siten, että perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan osalta vahvistettu hankintaraja on 500 000 euroa. Nyt tehtävällä päätöksellä lautakunta oikeuttaa perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan tekemään hankinnasta päätöksen, jonka laskennallinen arvo on enemmän kuin 500 000 euroa.

Hankinnasta solmittavat sopimukset ja sopimusten allekirjoittaja

Helsingin kaupungin hallintosäännön 24 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisesti lautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset allekirjoittaa esittelijä, ellei toimitella toisin päätä. Esittelijä pitää riittävänä, että sopimukset allekirjoittaa perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja. Mikäli ilmenee tarvetta sopimuksen päättämiseen (irtisanomiseen tai purkamiseen), päätös on tehtävä riittävän nopeasti. Siksi on tarkoituksenmukaista, että myös sopimuksen päättämistä koskeva päätösvalta on perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajalla.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Luhtasela, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 23178
leena.luhtasela(a)hel.fi
Henna Niiranen, aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 62843
henna.niiranen(a)hel.fi
Outi Ekebom, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 21183
outi.ekebom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (HankL 138§ 60§)
- 2 Salassa pidettävä (HankL 138§ 60§)
- 3 Salassa pidettävä (HankL 138§ 60§)
- 4 Salassa pidettävä (HankL 138§ 60§)
- 5 Salassa pidettävä (HankL 138§ 60§)

Muutoksenhaku

- A Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
- B Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Otteet

Ote

Sosiaalityö
Hankintapalvelut

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.09.2020 § 135

HEL 2020-007567 T 02 08 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

01.09.2020 Pöydälle

Lännen aikuissosiaalityön päällikkö Henna Niiranen oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle jäsen Katju Aron ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Luhtasela, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 23178
leena.luhtasela(a)hel.fi
Henna Niiranen, aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 62843
henna.niiranen(a)hel.fi
Outi Ekebom, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 21183
outi.ekebom(a)hel.fi

§ 159

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Marcus Rantalan valtuustoaloitteesta liittyen toimenpideohjelmaan ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Marcus Rantalan sekä 20 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta liittyen toimenpideohjelmaan erityislasten palvelujen turvaamiseksi:

"Aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut tuovat esille ruotsinkielisten erityislasten ja heidän perheidensä vaikeuden saada ruotsin kielellä tarvitsemiaan palveluja. Valtuutettujen mukaan palveluiden saatavuus on erityisen hankalaa, jos lapsella on yhtäaikaista tuen tarpeita kehitysvamman ja mielenterveysongelmien vuoksi tai lapsella on neuropsykiatrinen diagnoosi. Valtuutetut ehdottavat ratkaisuna 11 kohdan toimenpideohjelmaa ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi ja havaittujen ongelmien ja puutteiden ratkaisemiseksi.

Toimenpideohjelman tavoitteena olisi 1) saada erityislapsille ja heidän perheille tarvittavat ympärivuorokautiset palvelut ruotsin kielellä, 2) luoda ruotsinkieliset tilapäishoidot ja intervallihoidot sekä kotiin vietävät palvelut, 3) turvata riittävä ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden määrä, 4) parantaa eri toimialojen välistä yhteistyötä, 5) lisätä ruotsinkielisten erityisopettajien määrää, 6) vaikuttaa ruotsinkielisten erityisopettajien koulutuksen lisäämiseen, 7) kehittää eri koulutusasteiden välistä yhteistyötä, 8) parantaa perusopetuksen jälkeisiä opintopolkuja erityistukea tarvitsevien nuorille, 9) turvata riittävät resurssit ruotsinkielisille lapsi- ja nuorisopsykiatrian palveluille, 10) selvittää mahdollisuus tarjota ruotsinkielinen vastine Sofia Mannerheimin koululle ja Jorvin sairaalakoululle sekä luodaan mahdollisuudet koulutuksen ja laitoshoidon yhdistämiselle, sekä 11) turvata erityislasten ruotsinkielinen iltapäivähoito.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten ruotsinkieliset palvelut sosiaali- ja terveystoimialalla

Perusopetuslaissa ja sosiaalihuoltolaissa erityistä tukea tarvitsevilla lapsella tarkoitetaan eri asiakasryhmiä. Sosiaalihuoltolain mukainen määritelmä on suppeampi kuin perusopetuslain mukainen määritelmä. Sosiaalihuoltolain mukaan erityistä tukea tarvitsevilla lapsilla on erityisiä vaikeuksia hakea ja saada tarvitsemiaan sosiaali- ja terveystoimialalla ja kognitiivisen tai psyykkisen vamman tai sairauden, päihteiden on-

gelmakäytön, usean yhtäaikaisen tuen tarpeen tai muun syyn vuoksi tai siksi, että lapsen terveys tai kehitys vaarantuu lapsen kasvuolosuhteiden tai oman käyttäytymisen vuoksi. Tarkoituksena on, että mahdollisimman moni lapsi ja nuori saisi tarvitsemansa palvelut peruspalveluissa. Perusopetuslaissa erityistä tukea tarvitseva lapsi tarvitsee tehostetun tuen (säännöllistä tukea oppimisessa ja koulunkäynnissä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja) lisäksi enemmän tukea.

Helsingissä sosiaali- ja terveystoimialalla ruotsinkielistä erityistä tukea tarvitsevien palvelut on integroitu samaan organisaatioon suomenkielisten palvelujen kanssa. Näitä palveluja on keskitetty ruotsinkielisten osalta Kallion perhekeskukseen palvelemaan kaikkia ruotsinkielisiä helsinkiläisiä perheitä. Tunnistamisen ja varhaisen tuen tarjoamisen helpottamiseksi ruotsinkielisillä peruspalveluilla on yhteistyö- ja konsultaatorakenteet varhaiskasvatuksen ja perhekeskuksen välillä.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten sosiaalityön palveluja annetaan suunnitelmallisen sosiaalityön keinoin perhesosiaalityön palveluissa (perhesosiaalityön yksikössä, kasvatus- ja perheneuvolassa sekä nuorten sosiaalityössä), lastensuojelussa sekä vammaispalvelussa. Asiakkaaksi perhesosiaalityöhön ja vammaispalveluun tullaan sosiaalityöntekijän tekemän palvelutarpeen arvioinnin perusteella, jonka pohjalta asiakkaalle tarjotaan hänen ja hänen perheensä tarvitsemia palveluja. Erityistä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille tarjotaan omana tuotantona ruotsinkielistä lapsiperheiden kotipalvelua ja perhesosiaalityön perheille sosiaaliohjausta ja perhetyötä.

Lastensuojelulain perusteella järjestetään tuki niille erityistä tukea tarvitseville lapsille, jotka tarvitsevat lastensuojelulain mukaisia palveluja, esimerkiksi tehostettua perhetyötä, ympärivuorokautista perhekuntoutusta tai huostaanottoa ja sijoitusta kodin ulkopuolelle. Ruotsinkielistä lastensuojelun sosiaalityötä ja tehostettua perhetyötä tuotetaan omana palveluna. Ruotsinkielisen ympärivuorokautisen perhekuntoutuksen ja sijaishuollon palvelut hankitaan pääsääntöisesti ostopalveluna.

Ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden määrä on pieni. Siksi myös ruotsinkielisten työntekijöiden määrä on pieni ja palvelut ovat haavoittuvia niin sosiaali- ja terveystoimessa kuin muissakin palveluissa.

Vammaispalvelun ruotsinkielinen lyhytaikais- ja tilapäishoito sekä intervallihoidot

Vammaispalvelun asiakkaille tarjotaan tarvittaessa lyhytaikais- ja tilapäishoitoa sekä intervallihoidon jaksoja. Ruotsinkielisten vammaispalvelujen haasteena on suomenkielisiin palveluihin verrattuna vähäisempi tai puuttuva palvelutarjonta. Taustalla on määrällisesti huomattavasti

pienimuotoisempi palvelujen tarve sekä ruotsinkielisten osaajien ja toimijoiden puuttuminen. Tämä tuottaa suuria haasteita palvelujen tuottamiselle sekä omana että ostopalveluna. Ruotsinkielisiä vammaispalveluja tuotetaan lähes täysin ostopalveluna: kaikki päivätoiminta- ja asumispalvelut sekä tilapäishoidon ja intervallihoidon jaksot ostetaan. Helsingillä on omana tuotantona vammaispalvelussa sosiaalityön lisäksi lyhytaikaishoitoa tarjoava kotiin vietävä lapsiperheiden kotipalvelu sekä Kårkullan kuntayhtymän kanssa yhteistyössä tuotetut palvelut.

Ruotsinkielisten vammaispalvelun ostopalvelujen kanssa tehtävä yhteistyö sujuu pääsääntöisesti hyvin, ja asiakkaat ovat perheineen tyytyväisiä saamansa palveluun. Asiakkaat saavat myös pääsääntöisesti hyvin sekä tilapäishoitoa että intervallihoidon vähäisestä palvelutarjonnasta huolimatta. Osassa ostopalveluja on haastavaa saada mukautettua palveluja asiakkaiden tarpeiden mukaisesti esimerkiksi asiakkaiden vaikeahoitoisuuden tai väkivaltaisuuden vuoksi. Tällöin ostopalvelut voivat myös valikoida, keitä asiakkaita he vastaanottavat. Sama haaste on ostopalveluissa myös suomenkielisissä palveluissa. Palveluista puuttuvat myös ruotsinkielinen kotiin vietävä lyhytaikainen hoito erityisen haastavasti käyttäytyville lapsille sekä lasten pitkäaikaisen asumisen palvelut. Pitkäaikaisen asumisen ruotsinkieliset palvelut puuttuvat täysin koko Suomesta. Palvelujen puuttuminen johtaa joko kyseisten palvelujen saamattomuuteen tai sellaiseen palvelujen muotoiluun, joka ei aina vastaa asiakkaiden tarvetta parhaalla mahdollisella tavalla.

Ruotsinkieliset lasten- ja nuorisopsykiatriset palvelut ja resurssit

HUSin ruotsinkielisen lasten- ja nuortenpsykiatrian toiminta vastaa diagnostiikan ja hoidon tarpeen arvioinnin suhteen suomenkielisiä palveluja. Työssä hyödynnetään keskitetyn neuropsykiatrisen yksikön osaamista aivan kuten suomenkielisillä poliklinikoillakin. Suomenkielisten palvelujen tavoin erikoissairaanhoidossa tehdään diagnostiikka ja suunnitellaan hoito, joka saatetaan ostaa yksityisiltä palveluntarjoajilta. Tilanteen ja oireilun vakaavuusasteen helpottuessa tai ollessa lievää tai keskivaikeata asiakas voidaan ohjata perustasolle jatkohoitoon. Lapsi- ja nuorisopsykiatrian ostopalvelut ovat kuitenkin suomenkielisiä rajoitettuja ostopalvelujen rajallisuuden (neuropsykiatrisen valmennus) tai täydellisen puuttumisen vuoksi (esimerkiksi Kelan sopeutumisvalmennukset ja LAKU-kuntoutus). Tämän vuoksi ruotsinkielisessä työryhmässä hoidetaan neuropsykiatristen lasten hoitoa omana työnä. Ruotsinkielisten palvelujen resurssissa ei ole HUSin puolelta huomautettavaa. Ongelmana on sen sijaan jo aiemmin mainittu tiettyjen palvelujen puuttuminen ruotsin kielellä.

Ruotsinkielisten palvelujen ja toimijoiden välinen yhteistyö

Ruotsinkielisissä sosiaali- ja terveys- sekä kasvatuksen ja koulutuksen palveluissa tehdään suomenkielisiä palveluja enemmän yhteistyötä. Yhteistyö on hyvin usein myös suomenkielisiä palveluja toimivampaa pienemmän toimijajoukon vuoksi. Toimijat tuntevat toisensa ja palvelunsa, ja tätä kautta yhteistyön tekeminen on suomenkielisiä palveluja helpompaa ja toimivampaa. Ruotsinkielisten palvelujen yhteistyötä on myös kehitetty systemaattisesti viime vuosina. Yhteistyön kriittisiä kohtia parannetaan niin sosiaali- ja terveystoimialan sisällä kuin yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja HUSin kanssa.

Palvelujen rajapinnoilla ja monia palveluja tarvitsevien lasten ja nuorten palvelujen järjestämisessä on Helsingissä haasteita niin suomenkielisten kuin ruotsinkielisten palvelujen osalta. Taustalla on usein toimintakäytänteiden kankeus, liian tiukat asiakasrajaukset sekä työntekijöiden taitamattomuus räätälöidä palveluja asiakkaille sopiviksi. Tarvitaan laajempaa sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä kasvatuksen ja koulutuspalvelujen palvelumuotoilua, jotta asiakkaiden palveluihin voitaisiin vastata mahdollisimman asiakaslähtöisesti. Muiden palvelujen puutteellisuus ja toimimattomuus voivat johtaa yksittäisissä tilanteissa lastensuojelun asiakkuuteen, jos erityistä tukea tarvitseva lapsi ja hänen perheensä eivät saa tarvitsemaansa tukea.

Ruotsinkielisten palvelujen yhteistyön parantamiseksi sosiaali- ja terveystoimialalla on ruotsinkielisten palvelujen työryhmä, jossa on edustajia eri palveluista. Työryhmän painopisteet ovat ruotsinkielisten palvelujen kehittäminen ja palvelut ylittävä yhteistyö. Työryhmällä on palvelukeskuksittain kolme alatyöryhmää (perhekeskustoiminta, terveys- ja hyvinvointipalvelut sekä senioripalvelut), joiden tehtävänä on kehittää ja vahvistaa ruotsinkielisiä palvelu- ja konsultaatiomalleja omissa toiminoissaan sekä kehittää asiakastarpeiden mukaisia eri palvelujen uudistamisen toimintamalleja alatyöryhmien välillä. Tärkeänä tehtävä on tunnistaa erityisiä teemoja, jossa on tarpeellista toimia monitoimijaisesti ja myös samanaikaisesti tunnistaa yhteisen työn mahdollisuudet. Perhekeskustoiminnan alatyöryhmä toimii samalla ruotsinkielisten perheiden palvelujen esimiesfoorumina. Ruotsinkielisten palvelujen monitoimijaista kehittämistä on tehty myös lasten ja nuorten matalankynnyksen mielenterveyspalvelujen kehittämistyössä.

Ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden määrä

Helsingissä ruotsinkielisiä sosiaalityöntekijöitä työskentelee erityistä tukea tarvitsevien lasten ja heidän perheiden kanssa lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnissa, perheneuvolassa, perhesosiaalityössä, lastensuojelun avo- ja sijaishuollossa, vammaispalvelussa sekä nuorten sosiaalityössä. Sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa on ollut Helsingissä välillä haasteita, mutta ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden rek-

rytöinnissa ei ole ollut sellaisia haasteita kuin suomenkielisten sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa.

Ruotsinkielisten erityislasten iltapäivähoito, kasvatust ja koulutus

Kasvatustust- ja koulutustust toimiala vastaa ruotsinkielisestä iltapäivähoidon järjestämisestä (myös erityistä tukea tarvitseville lapsille), erityisopetuksen riittävydestä, koulutusasteiden välisestä yhteistyöstä, peruskoulun jälkeiseen koulutukseen vaikuttamisesta sekä sairaalakoulutoiminnan organisoimisesta. Perhe- ja sosiaalipalvelujen ja kasvatustustust- ja koulutustustust toimialan kesken ollaan työstämässä iltapäivähoitoon liittyviä ongelmia ja etsimässä niihin ratkaisuja.

Toimien yhteystust strategiaan ja käyttösuunnitelmaan

Sosiaali- ja terveystoimialalla on tehty strategian ja käyttösuunnitelman mukaisesti yhteistyötä kasvatustust- ja koulutustustust toimialan, HUSin ja muiden aiheeseen liittyvien toimijoiden kanssa, jotta parannetaan yhteistyötä ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluissa. Strategian tavoitteiden mukaisesti yhteistyön parantamisella on kehitetty oikea-aikaisia ja oireidenmukaisia hoitoja sekä pyritty vähentämään mielenterveysongelmien vuoksi sijoitettujen lasten määrää. Ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien palvelujen integroiminen näiden lasten koulutukseen on vahvistanut strategian mukaisesti oppilas- ja koulukohtaista opiskeluhuoltoa. Vuoden 2020 käyttösuunnitelman mukaisesti meneillään olevassa lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehittämistyössä on myös huomioitu erikseen ruotsinkieliset matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut.

Yhteenveto

Sosiaali- ja terveystoimialalla on hyvä tilannekuva ja ymmärrys ruotsinkielisistä erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluista. Palvelut toimivat suurimmaksi osaksi hyvin ja asiakkaat ovat pääosin tyytyväisiä saamaansa palveluun. Vaikutettavissa oleviin kriittisiin kohteisiin on pyritty puuttumaan ja palveluja on pyritty muotoilemaan paremmin asiakkaille sopivaksi. Sosiaali- ja terveystoimialalla jatketaan ruotsinkielisten vammaispalvelujen ja psykiatrisen ostopalvelujen kehittämistä yhdessä eri toimijoiden välillä. On tärkeää, että ruotsinkielisten palvelut huomioidaan osana kaikissa palveluissa ja niiden saatavuutta kartoitetaan ja kehitetään nykyistä tiiviimmässä yhteistyössä järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa.

Terveystust- ja hyvinvointivaikutustustust arviointi

Erityistä tukea tarvitsevat lapset ovat ikänsä, heikon toimintakykynsä, vammaisuuden ja mielenterveysongelmien vuoksi erityisen haavoittu-

vassa asemassa. Nämä lapset ja heidän perheensä käyttävät myös paljon sosiaali- ja terveyspalveluja. Olemassa olevilla ja suunnitelluilla toimilla edistetään näiden asiakkaiden palvelujen saatavuutta ja yhdenvertaisuutta. Palvelujen tuottamisella ja kehittämällä edistetään myös välillisesti asiakkaiden ja heidän perheidensä toimintakykyä ja arjessa selviytymistä.

Käsittely

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Cecilia Ehrnrooth: Lausunnon viimeinen lause ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia muutetaan muotoon: On tärkeää, että ruotsinkielisten palvelut huomioidaan osana kaikissa palveluissa ja niiden saatavuutta kartoitetaan ja kehitetään nykyistä tiiviimmässä yhteistyössä järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa.

Kannattaja: jäsen Hannu Tuominen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Cecilia Ehrnroothin vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi hyväksytyin vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 42303
jarkko.luusua(a)hel.fi
Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalveluiden päällikkö, puhelin: 09 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi
Monica Lindberg, neuvola- ja perhetyön päällikkö, puhelin: 310 58352
monica.lindberg(a)hel.fi
Riitta Vartio, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 09 310 56309
riitta.vartio(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Marcus Rantalan valtuustoaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Marcus Rantalan sekä 20 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta liittyen toimenpideohjelmaan erityislasten palvelujen turvaamiseksi:

"Aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut tuovat esille ruotsinkielisten erityislasten ja heidän perheidensä vaikeuden saada ruotsin kielellä tarvitsemiaan palveluja. Valtuutettujen mukaan palveluiden saatavuus on erityisen hankalaa, jos lapsella on yhtäaikaista tuen tarpeita kehitysvamman ja mielenterveysongelmien vuoksi tai lapsella on neuropsykiatrisen diagnoosi. Valtuutetut ehdottavat ratkaisuna 11 kohdan toimenpideohjelmaa ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi ja havaittujen ongelmien ja puutteiden ratkaisemiseksi.

Toimenpideohjelman tavoitteena olisi 1) saada erityislapsille ja heidän perheille tarvittavat ympärivuorokautiset palvelut ruotsin kielellä, 2) luoda ruotsinkieliset tilapäishoidot ja intervallihoidot sekä kotiin vietävät palvelut, 3) turvata riittävä ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden määrä, 4) parantaa eri toimialojen välistä yhteistyötä, 5) lisätä ruotsinkielisten erityisopettajien määrää, 6) vaikuttaa ruotsinkielisten erityisopettajien koulutuksen lisäämiseen, 7) kehittää eri koulutusasteiden välistä yhteistyötä, 8) parantaa perusopetuksen jälkeisiä opintopolkuja erityistukea tarvitsevien nuorille, 9) turvata riittävät resurssit ruotsinkielisille lapsi- ja nuorisopsykiatrian palveluille, 10) selvittää mahdollisuus tarjota ruotsinkielinen vastine Sofia Mannerheimin koululle ja Jorvin sairaalakoululle sekä luodaan mahdollisuudet koulutuksen ja laitoshoidon yhdistämiselle, sekä 11) turvata erityislasten ruotsinkielinen iltapäivähoito.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten ruotsinkieliset palvelut sosiaali- ja terveystoimialalla

Perusopetuslaissa ja sosiaalihuoltolaissa erityistä tukea tarvitsevilla lapsella tarkoitetaan eri asiakasryhmiä. Sosiaalihuoltolain mukainen määritelmä on suppeampi kuin perusopetuslain mukainen määritelmä. Sosiaalihuoltolain mukaan erityistä tukea tarvitsevilla lapsilla on erityisiä vaikeuksia hakea ja saada tarvitsemiaan sosiaali- ja terveystuella ja kognitiivisen tai psyykkisen vamman tai sairauden, päihteiden ongelmakäytön, usean yhtäaikaisten tuen tarpeen tai muun syyn vuoksi tai siksi, että lapsen terveys tai kehitys vaarantuu lapsen kasvuolosuhteiden tai oman käyttäytymisen vuoksi. Tarkoituksena on, että mahdollisimman moni lapsi ja nuori saisi tarvitsemansa palvelut peruspalveluisissa. Perusopetuslaissa erityistä tukea tarvitseva lapsi tarvitsee tehostetun tuen (säännöllistä tukea oppimisessa ja koulunkäynnissä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja) lisäksi enemmän tukea.

Helsingissä sosiaali- ja terveystoimialalla ruotsinkielistä erityistä tukea tarvitsevien palvelut on integroitu samaan organisaatioon suomenkielisten palvelujen kanssa. Näitä palveluja on keskitetty ruotsinkielisten osalta Kallion perhekeskukseen palvelemaan kaikkia ruotsinkielisiä helsinkiläisiä perheitä. Tunnistamisen ja varhaisen tuen tarjoamisen helpottamiseksi ruotsinkielisillä peruspalveluilla on yhteistyö- ja konsultaattiorakenteet varhaiskasvatuksen ja perhekeskuksen välillä.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten sosiaalityön palveluja annetaan suunnitelmallisen sosiaalityön keinoin perhesosiaalityön palveluissa (perhesosiaalityön yksikössä, kasvatus- ja perheneuvolassa sekä nuorten sosiaalityössä), lastensuojelussa sekä vammaispalvelussa. Asiakkaaksi perhesosiaalityöhön ja vammaispalveluun tullaan sosiaalityöntekijän tekemän palvelutarpeen arvioinnin perusteella, jonka pohjalta asiakkaalle tarjotaan hänen ja hänen perheensä tarvitsemia palveluja. Erityistä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille tarjotaan omana tuotantona ruotsinkielistä lapsiperheiden kotipalvelua ja perhesosiaalityön perheille sosiaaliohjausta ja perhetyötä.

Lastensuojelulain perusteella järjestetään tuki niille erityistä tukea tarvitseville lapsille, jotka tarvitsevat lastensuojelulain mukaisia palveluja, esimerkiksi tehostettua perhetyötä, ympärivuorokautista perhekuntoutusta tai huostaanottoa ja sijoitusta kodin ulkopuolelle. Ruotsinkielistä lastensuojelun sosiaalityötä ja tehostettua perhetyötä tuotetaan omana palveluna. Ruotsinkielisen ympärivuorokautisen perhekuntoutuksen ja sijaishuollon palvelut hankitaan pääsääntöisesti ostopalveluna.

Ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden määrä on pieni. Siksi myös ruotsinkielisten työntekijöiden määrä on pieni ja palvelut ovat haavoittuvia niin sosiaali- ja terveystoimessa kuin muissakin palveluissa.

Vammaispalvelun ruotsinkielinen lyhytaikais- ja tilapäishoito sekä intervallihoidot

Vammaispalvelun asiakkaille tarjotaan tarvittaessa lyhytaikais- ja tilapäishoitoa sekä intervallihoidon jaksoja. Ruotsinkielisten vammaispalvelujen haasteena on suomenkielisiin palveluihin verrattuna vähäisempi tai puuttuva palvelutarjonta. Taustalla on määrällisesti huomattavasti pienimuotoisempi palvelujen tarve sekä ruotsinkielisten osaajien ja toimijoiden puuttuminen. Tämä tuottaa suuria haasteita palvelujen tuottamiselle sekä omana että ostopalveluna. Ruotsinkielisiä vammaispalveluja tuotetaan lähes täysin ostopalveluna: kaikki päivätoiminta- ja asumispalvelut sekä tilapäishoidon ja intervallihoidon jaksot ostetaan. Helsingillä on omana tuotantona vammaispalvelussa sosiaalityön lisäk-

si lyhytaikaishoitoa tarjoava kotiin vietävä lapsiperheiden kotipalvelu sekä Kärkullan kuntayhtymän kanssa yhteistyössä tuotetut palvelut.

Ruotsinkielisten vammaispalvelun ostopalvelujen kanssa tehtävä yhteistyö sujuu pääsääntöisesti hyvin, ja asiakkaat ovat perheineen tyytyväisiä saamansa palveluun. Asiakkaat saavat myös pääsääntöisesti hyvin sekä tilapäishoitoa että intervallihoidon vähäisestä palvelutarjonnasta huolimatta. Osassa ostopalveluja on haastavaa saada mukautettua palveluja asiakkaiden tarpeiden mukaisesti esimerkiksi asiakkaiden vaikeahoitoisuuden tai väkivaltaisuuden vuoksi. Tällöin ostopalvelut voivat myös valikoida, keitä asiakkaita he vastaanottavat. Sama haaste on ostopalveluissa myös suomenkielisissä palveluissa. Palveluista puuttuvat myös ruotsinkielinen kotiin vietävä lyhytaikainen hoito erityisen haastavasti käyttäytyville lapsille sekä lasten pitkäaikaisen asumisen palvelut. Pitkäaikaisen asumisen ruotsinkieliset palvelut puuttuvat täysin koko Suomesta. Palvelujen puuttuminen johtaa joko kyseisten palvelujen saamattomuuteen tai sellaiseen palvelujen muotoiluun, joka ei aina vastaa asiakkaiden tarvetta parhaalla mahdollisella tavalla.

Ruotsinkieliset lasten- ja nuorisopsykiatriset palvelut ja resurssit

HUSin ruotsinkielisen lasten- ja nuortenpsykiatrian toiminta vastaa diagnostiikan ja hoidon tarpeen arvioinnin suhteen suomenkielisiä palveluja. Työssä hyödynnetään keskitetyn neuropsykiatrisen yksikön osaamista aivan kuten suomenkielisillä poliklinikoillakin. Suomenkielisten palvelujen tavoin erikoissairaanhoidossa tehdään diagnostiikka ja suunnitellaan hoito, joka saatetaan ostaa yksityisiltä palveluntarjoajilta. Tilanteen ja oireilun vakaavuusasteen helpottuessa tai ollessa lievää tai keskivaikeata asiakas voidaan ohjata perustasolle jatkohoitoon. Lapsi- ja nuorisopsykiatrian ostopalvelut ovat kuitenkin suomenkielisiä rajoitettuja ostopalvelujen rajallisuuden (neuropsykiatrinen valmennus) tai täydellisen puuttumisen vuoksi (esimerkiksi Kelan sopeutumisvalmennukset ja LAKU-kuntoutus). Tämän vuoksi ruotsinkielisessä työryhmässä hoidetaan neuropsykiatristen lasten hoitoa omana työnä. Ruotsinkielisten palvelujen resurssissa ei ole HUSin puolelta huomautettavaa. Ongelmana on sen sijaan jo aiemmin mainittu tiettyjen palvelujen puuttuminen ruotsin kielellä.

Ruotsinkielisten palvelujen ja toimijoiden välinen yhteistyö

Ruotsinkielisissä sosiaali- ja terveys- sekä kasvatuksen ja koulutuksen palveluissa tehdään suomenkielisiä palveluja enemmän yhteistyötä. Yhteistyö on hyvin usein myös suomenkielisiä palveluja toimivampaa pienemmän toimijajoukon vuoksi. Toimijat tuntevat toisensa ja palvelunsa, ja tätä kautta yhteistyön tekeminen on suomenkielisiä palveluja helpompaa ja toimivampaa. Ruotsinkielisten palvelujen yhteistyötä on

15.09.2020

myös kehitetty systemaattisesti viime vuosina. Yhteistyön kriittisiä kohtia parannetaan niin sosiaali- ja terveystoimialan sisällä kuin yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja HUSin kanssa.

Palvelujen rajapinnoilla ja monia palveluja tarvitsevien lasten ja nuorten palvelujen järjestämisessä on Helsingissä haasteita niin suomenkielisten kuin ruotsinkielisten palvelujen osalta. Taustalla on usein toimintakäytänteiden kankeus, liian tiukat asiakasrajaukset sekä työntekijöiden taitamattomuus räätälöidä palveluja asiakkaille sopiviksi. Tarvitaan laajempaa sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuspalvelujen palvelumuotoilua, jotta asiakkaiden palveluihin voitaisiin vastata mahdollisimman asiakaslähtöisesti. Muiden palvelujen puutteellisuus ja toimimattomuus voivat johtaa yksittäisissä tilanteissa lastensuojelun asiakkuuteen, jos erityistä tukea tarvitseva lapsi ja hänen perheensä eivät saa tarvitsemaansa tukea.

Ruotsinkielisten palvelujen yhteistyön parantamiseksi sosiaali- ja terveystoimialalla on ruotsinkielisten palvelujen työryhmä, jossa on edustajia eri palveluista. Työryhmän painopisteet ovat ruotsinkielisten palvelujen kehittäminen ja palvelut ylittävä yhteistyö. Työryhmällä on palvelukeskuksittain kolme alatyöryhmää (perhekeskustoiminta, terveys- ja hyvinvointipalvelut sekä senioripalvelut), joiden tehtävänä on kehittää ja vahvistaa ruotsinkielisiä palvelu- ja konsultaatiomalleja omissa toiminoissaan sekä kehittää asiakastarpeiden mukaisia eri palvelujen uudistamisen toimintamalleja alatyöryhmien välillä. Tärkeänä tehtävänä on tunnistaa erityisiä teemoja, jossa on tarpeellista toimia monitoimijaisesti ja myös samanaikaisesti tunnistaa yhteisen työn mahdollisuudet. Perhekeskustoiminnan alatyöryhmä toimii samalla ruotsinkielisten perheiden palvelujen esimiesfoorumina. Ruotsinkielisten palvelujen monitoimijaisista kehittämistä on tehty myös lasten ja nuorten matalankynnyksen mielenterveyspalvelujen kehittämistyössä.

Ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden määrä

Helsingissä ruotsinkielisiä sosiaalityöntekijöitä työskentelee erityistä tukea tarvitsevien lasten ja heidän perheiden kanssa lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnissa, perheneuvolassa, perhesosiaalityössä, lastensuojelun avo- ja sijaishuollossa, vammaispalvelussa sekä nuorten sosiaalityössä. Sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa on ollut Helsingissä välillä haasteita, mutta ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden rekrytoinnissa ei ole ollut sellaisia haasteita kuin suomenkielisten sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa.

Ruotsinkielisten erityislasten iltapäivähoito, kasvatusta ja koulutus

Kasvatusta- ja koulutuksen toimiala vastaa ruotsinkielisestä iltapäivähoidon järjestämisestä (myös erityistä tukea tarvitseville lapsille), erityi-

sopetuksen riittävydestä, koulutusasteiden välisestä yhteistyöstä, peruskoulun jälkeiseen koulutukseen vaikuttamisesta sekä sairaalakoulu-toiminnan organisoimisesta. Perhe- ja sosiaalipalvelujen ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kesken ollaan työstämässä iltapäivähoitoon liittyviä ongelmia ja etsimässä niihin ratkaisuja.

Toimien yhteys strategiaan ja käyttösuunnitelmaan

Sosiaali- ja terveystoimialalla on tehty strategian ja käyttösuunnitelman mukaisesti yhteistyötä kasvatuksen- ja koulutuksen toimialan, HUSin ja muiden aiheeseen liittyvien toimijoiden kanssa, jotta parannetaan yhteistyötä ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluissa. Strategian tavoitteiden mukaisesti yhteistyön parantamisella on kehitetty oikea-aikaisia ja oireidenmukaisia hoitoja sekä pyritty vähentämään mielenterveysongelmien vuoksi sijoitettujen lasten määrää. Ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien palvelujen integroiminen näiden lasten koulutukseen on vahvistanut strategian mukaisesti oppilas- ja koulukohtaista opiskeluhoitoa. Vuoden 2020 käyttösuunnitelman mukaisesti meneillään olevassa lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehittämistyössä on myös huomioitu erikseen ruotsinkieliset matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut.

Yhteenveto

Sosiaali- ja terveystoimialalla on hyvä tilannekuva ja ymmärrys ruotsinkielisistä erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluista. Palvelut toimivat suurimmaksi osaksi hyvin ja asiakkaat ovat pääosin tyytyväisiä saamaansa palveluun. Vaikutettavissa oleviin kriittisiin kohteisiin on pyritty puuttumaan ja palveluja on pyritty muotoilemaan paremmin asiakkaille sopivaksi. Sosiaali- ja terveystoimialalla jatketaan ruotsinkielisten vammaispalvelujen ja psykiatrisen ostopalvelujen kehittämistä yhdessä eri toimijoiden välillä. On tärkeää, että ruotsinkielisten palvelut huomioidaan osana kaikissa palveluissa ja niiden kehittämisessä eikä erillisenä toimenpideohjelmana.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Erityistä tukea tarvitsevat lapset ovat ikänsä, heikon toimintakykynsä, vammaisuuden ja mielenterveysongelmien vuoksi erityisen haavoittuvassa asemassa. Nämä lapset ja heidän perheensä käyttävät myös paljon sosiaali- ja terveyspalveluja. Olemassa olevilla ja suunnitelluilla toimilla edistetään näiden asiakkaiden palvelujen saatavuutta ja yhdenvertaisuutta. Palvelujen tuottamisella ja kehittämisellä edistetään myös välillisesti asiakkaiden ja heidän perheidensä toimintakykyä ja arjessa selviytymistä.

Esittelijän perustelut

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI1880001200052430
Alv.nro
FI02012566

15.09.2020

Kaupunginkanslia on pyytänyt 15.9.2020 mennessä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Marcus Rantalan sekä 20 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta liittyen toimenpideohjelmaan ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi. Lausuntoa on pyydetty myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 42303
jarkko.luusua(a)hel.fi
Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalveluiden päällikkö, puhelin: 09 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi
Monica Lindberg, neuvola- ja perhetyön päällikkö, puhelin: 310 58352
monica.lindberg(a)hel.fi
Riitta Vartio, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 09 310 56309
riitta.vartio(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Marcus Rantalan valtuustoaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15.09.2020

Asia/18
Salassa pidettävä
JulkL (621/1999) 24.1 §
25 k

§ 160

Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

§ 161

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten alla mainittuina päivinä tekemiä päätöksiä:

Toimialajohtaja 1.9.2020

146 § Valtuutus sosiaali- ja terveystoimialalle osoitettujen arvolähetysten kuittaamisesta vastaanotetuksi

Toimialajohtaja 10.9.2020

147 § Määräys mahdollisuudesta huollon tarpeen selvittämiseen vammaisten palvelun vs. johtavalle sosiaalityöntekijälle

148 § Määräys mahdollisuudesta huollon tarpeen selvittämiseen vammaisten palvelun sosiaalityöntekijälle

149 § Sosiaali- ja terveystoimialan hallinnon, esihenkilöiden ja muiden vastaavien varallaolo covid-19 virustilanteessa 14.9.2020-31.1.2021

Toimialajohtaja 11.9.2020

151 § Sääntökirja kuntouttavan psykoterapian ja lyhytpsykoterapian palvelusetelille

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja 1.9.2020

80 § Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskuksen tilapäinen sulkeminen muuton takia

Terveys- ja päihdepalvelujen johtaja 11.9.2020

51 § Psykiatria- ja päihdepalvelujen toimipisteiden tilapäinen sulkeminen syksyllä 2020

52 § Suun terveydenhuollon toimipisteiden tilapäiset sulkemiset syksyllä 2020

Hallintojohtaja 7.9.2020

39 § Siltamäen palvelutalon ruokahuoltopalvelujen tuottamisen jatka-

15.09.2020

Asia/19

minen omana toimintana

Tietohallintopäällikkö 21.8.2020

37 § Pegasos sovellustuen jatkohankinta

Tietohallintopäällikkö 10.9.2020

41 § Laitteiden hankinta Apottia varten

42 § Näyttöjen hankinta Apottia varten

43 § Jatkuvuustyöasemien ja lääkehuoneiden it-laitteiden tilaaminen Apottia varten

Tietohallintopäällikkö 11.9.2020

44 § Effica YPH käyttöpalvelun jatkaminen

45 § Uuden Hoitodw -palvelimen hankinta ja SAS-versiopäivitys.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Soili Korhonen, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 50517
soili.korhonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Soili Korhonen, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 50517
soili.korhonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15.09.2020

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157 (A), 158 (A), 159 ja 161 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 157 (B) ja 158 (B) §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

15.09.2020

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 160 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
F11880001200052430
Alv.nro
FI02012566

15.09.2020

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

15.09.2020

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden

15.09.2020

vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikeasuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

15.09.2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sanna Vesikansa
puheenjohtaja

Soili Korhonen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Sami Heistaro

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 23.09.2020.